LIETUVA

Nr. 5 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 3 Wasario (February) 1899 m. — Metas VII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikrasztis

"LIETUVA"

Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Kasztuoja ant metų:
AMERIKOJE..... $2.00
Į UŽMARE..... $3.00

"Lietuvos" spaustuvė spausdina wisokes Knigas, Konstitucijas ir wisokius kitus drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Darba atlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Užsiraszant "Lietuvą" ir prisiuncziant pinigus už ją, kaip ir su wisais kitais reikalais, wisada reik uždeti szitoki adresą:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Ant Samoa salų didesnių nesutikimų terp Amerikos ir Wokietijos neužgimė, matomai nė wiena pusė neduoda priežaszczių. Tuom tarpu Amerika tiek priesz Wokietiją nusilenkė, kad už karalių ant tų salų pripažino Wokietijos kandidatą, o ne tą, kurį prieszais gywentojų norus stengėsi įstatyti Amerikos ir Anglijos konsuliai. Atsitikimas ant Samoa pakėlė Wokietijoj nekentimą amerikonų dar labiaus, nors ir pirma wokiecziai nerodė didelės meilės Amerikai. Ar sziaip, ar teip bus iszrisztas klausymas Samoa salų, užjas terp Amerikos ir Wokietijos nebus didesnių nesutikimų nors tuom tarpu.

Už tai ant paweržtų nuo Iszpanijos salų nesutikimai ne tikt ne iszdilo, bet dar labiaus pakilo ir tai ne tikt ant Filipinų, be ir ant amerikonų newa iszliuosuotos nuo Iszpanijos salos Kubos. Kubaniszki jenerolai, neturėdami kuom iszmokėti algas sawo kareiwiams, atsisako juos paleisti, kadangi jie patys neturi isz ko jas užmokėti: amerikonai užėmė muitinyczias, ima muitus nuo swetimų taworų ir pinigus isz to szaltinio apwerczia ant ko kito. Tuli kubieczių jenerolai su sawo kareiwiais pasitraukė į kalnus ir elgiasi teip, kaip laike maiszto priesz Iszpaniją. Juo toliaus, juo mažiaus kubiecziai pradeda užsitikėti sawo iszliuosuotojams, skundžiasi ant koncesijų, kokias dalina amerikoniszki wirszinįkai Amerikos kapitalistams. Hawanoj amerikoniszki kareiwiai weržia produktus nuo prekejų be užmokesnio, ne norinczius dutį musza. Laikraszcziai persergsti amerikonus ir sako, kad tokiais pasielgimais kubiecziai bus priwersti ir priesz amerikonus teip kariauti, kaip kariawo per eiles metų priesz Iszpanijos waldžią.

Ant Filipinų dar niekiaus. Filipiniecziai apgarsino wieszai, amerikonų nesiklausę, neprigulmingą respubliką. Amerikoniszkų jurinįkų nusiųstų į Iloilo filipiniecziai neiszleido ant kranto iszbuwo per du mėnesiu ant laiwų, ant galo, kad suteikti jurinįkams galėjimą iszlipti ant kranto, Amerikos kariszki laiwai turėjo apleisti Iloilo portą ir grįžti į Manillę. Filipiniecziai paleido dalį iszpaniszkų nelaiswių, kurių keli szimtai tuojaus pastojo į Aguinaldo kariauną pasirengusią kariauti priesz amerikonus; tikt zokonįkų Aguinaldo nenori paleisti, kol popiežius nepripažįs Filipinų republikos.

Prancuzija.

Per nuolatinius apkaltinimus kariaunos ir jos apginėjus, stowis Prancuzijoj republikoniszko surėdymo gali sugriuti. Kaip pasibaigs Dreyfuso prowa, dar nieks nežino, bet Dreyfus yra tikt įnagiu, isz kurio pasinaudoja ant erzinimo žmonių rando prieszai. Yra jau gana Europoj tikinczių, kad republika Prancuzijoj ne ilgai užsilaikys. Pretendentai ant Prancuzijos sosto, taigi paeinanti nuo seniai wieszpatawusių waldonų, iszwyti isz Prancuzijos, subruzdo, laukia mat jie rewoliucijos, isz kurios tikisi pasinaudoti ir atgauti nužudytą sostą. Wokiszki laikraszczaiai pranesza, buk Prancuzijos draugas, Maskolija, remia pretendentą L. Bonapartą, kurisai tarnauja dabar maskoliszkoj kariaunoj. Maskolija noriai pagelbėtų jam pastoti Prancuzijos cieçoriumi. Orleanistai, taigi szalinįkai Orleanų karalių giminės, atliko susirinkimą Belgijoj ir apart kitko, wienai auksinių iszdirbimų dirbtuwei dawė padirbdinti tukstancziusženklelių kunigaikszczio Orleano kaipo Prancuzijos karaliaus. Ar tų pretendentų wiltys kada iszsipildys ir katrų, sunku įspėti. Matyt wienok, kad republikoniszkas rėdas Prancuzijoj stowi silpnai, jeigu pretendentų wiltys ir įtekmė, kuri buwo jau nupuolusi, wėl atsigawo. Apart tų pretendentų, yra Prancuzijoj ir daugiaus ypatų norinczių per rewoliuciją waldžią į sawo nagus pagriebti. Tą daryti bandytų ne wienas prancuziszkas jenerolas, jeigu tikt pamatytų, kad tas gali pasisekti.

Austrija.

Austrijos parlamente pereitą sanwaitę užgimė terp deputatų tokios musztynės, kokių net lietuwiszkose draugystėse turincziose kunigą Krawczuną už dwasiszką wadową neatsitinka. Czekiszkas deputatas Kramar laike parlamente kalbą; nors jį pamegž džiojo wokiecziai deputatai, bet pabaigus jam kalbą, ant galerijų, kur susirenka atėję į parlamentą paszaliniai swecziai, atsiliepė rankų plojimai. Wokiszkas fanatikas, pasiuntynis Wolf, užbėgo ant galerijų, ir pamatęs wieną czekiszką reporterį plojantį rankoms, koliodamas, su sugniaužtoms kumszczioms puolėsi muszti ir norėjo czeką laukan iszmesti. Į pagelbą užpultam czekiszkam reporteriui atėjo kiti ant galerijų susirinkę czekai. Wolf paszaukė isz parlamento susirinkimų sėdynių wokieczius deputatus; juos wiennok czekai patiko ant trepų. Užgimė smarkios musztynės, wokiecziai, nužudę skwernus ir rankowes, tapo czekų pergalėti ir nustumti nuo trepų atgal į salę. Parlamento prezidentui nieko daugiaus neliko daryti, kaip uždaryti parlamento susirinkimą.

Bulgarija.

Balgarijoj pasitraukė nuo wietos Stoilowo ministerija, negalėdama sutikti su kunigaikszczio nuomonėmis. Stoilow reikalawo, kad kunigaiksztis, kaip iki sziol, szelptų pasikėlusius priesz Turkijos waldžią gywenanczius Macedonijoj bulgarus. Kunigaiksztis tą palaikė už wodingą Bulgarijai; todėl Stoilowui atsėjo atsisakyti ne tikt nuo sawo nuomonių, bet ir nuo wietos ministerių perdėtinio; su juom nuo wietų pasitraukė ir kiti ministeriai. Kunigaiksztis pasiulė wietą ministerių pirmsėdžio Grekowui ir praszė jo pasirinkti saw atsakanczius ministerius wieton pasitraukusių.

31 d. Sausio nuo plauczių uždegimo pasimirė moteris Bulgarijos kunigaikszczio.

Wokietija.

Wokietijoj szį metą su didesnėmis iszkilmėmis apwaikszcziojo ciecoriaus gimimo dieną. Ciecorius tą dieną apturėjo daug telegramų isz wisų krasztų su linkėjimais. Gywentojai ant sawo namų iszpliekė wėlawas, tikt daniszki laiwai, stowinti Kieliaus porte, neiszpliekė ciecoriaus gimimo dienoj wokiszkų wėlawų. Mat jie tuom parodė, kad wisi daniecziai jaucziasi užgautais neteisingais wijimais danieczių isz Szlezwigo.

Persekiojimai danieczių Prusuose buwo pakelti parlamente. Tuli pasiuntiniai peikė randą už tuos nereikalingus waikymus ir prisakymus, idant tėwai daniecziai atsiimtų sawo waikus isz mokslainių Danijoj ir siųstų juos į mokslaines Wokietijoj. Ministeriai teisinosi, kad tuos sawo ne iszmintingus prisakymus jie iszdawė ant labo danieczių ir Wokietijos, kadangi per juos tikisi numalszinti daniszką agitaciją Szlezwige, kokią daniecziai weda ant nenaudos Wokietijos.

Randas mato, kad parlamente neturi jis daug pritarianczių, todėl ministeriai gerinasi kaip galėdami twirczіausiai parlamento partijai centrum, arba katalikiszkai, turinczіai netoli treczdalį wisų balsų. Randas reikalauja centrum pritarimo, kadangi be to, neturėdamas terp pasiuntinių daug pritarėjų, ne tik negalėtų iszderėti užtwirtinimo nė jokio sawo užmanymo, bet wisai negalėtų krasztą waldyti. Ant iszderėjimo pritarimo centrum pasiuntinių prie užgirimo kreditų ant kariaunos ir kariszkos laiwynės reikalų, teiposgi ant užtwirtinimo tiesų priesz socijalistus ir darbinįkus randas žada daleisti sugrįžti atgal iszwytiems isz Wokietijos jezuitams. Tuom rods gal iszgriebti pritarimą centrum, bet teiposgi gal nužudyti balsus pasiuntinių sziądien randui pritarianczių partiją, kadangi, apart centrum, Wokietijoj jezuitai wisų nekenczіami.

Laikraszczіai wis tankiaus ir tankiaus pagarsina, kad susiriszimas Wokietijos su Austrija eina silpnyn, rods jis dar laikosi, bet labai silpnai. Wokietijoj rugoja ant Austrijos už iszplatinimą tiesų slawiszkų gaiwalų, o tie niekados susiriszimui su Wokietija nepritarė. Net randui tarnaujanti wokiszki laikraszczіai persergsti sawo randą, kad tasai nepasitikėtų ant Austrijos, bet geriaus kad jos wietoj pasijieszkotų saw twirtesnį ir pastowesnį sandraugą, taigi kad apleistų Austriją, ir susirisztu su kitais. Klausymas tikt su kuom? Ar pristoti prie susiriszusių terp sawęs Prancuzijos ir Maskolijos, ar kreiptiesi prie tų wieszpatyszczių prieszininkės Anglijos, su kuria gal susirisz ir Amerika. Wokietija dabar pati nežino, ką saw iszsirinkti.

Anglija.

Anglija, norėdama palaikyti pirmutinystą ant jurių, nenori apsileisti kitoms wieszpatystėms, nors tas jai nemažai kasztuoja. Prancuzija dirbdina dabar 90 naujų laiwų, Anglija gi net 119, terp kurių du labai dideliu. Prancuzijoj, iszbandę naują pagerintą powandeninį laiwą, tokių dirbdina 6, kiti krasztai, neiszimant Anglijos, powandeninių laiwų dar neturi. Rods ir dabartiniai plienu apkaustyti kariszki laiwai teiposgi pirmiausiai prancuzų iszrasti, dabargi juos turi wisi krasztai. Maskolija dirbdina 60 naujų laiwų. Nors drauge paimtos Prancuzija ir Maskolija dirbdina daugiaus naujų laiwų, bet ir drauge sudėtos prancuziszka ir maskoliszka laiwynė wisgi dar silpnesnės už angliszką. Maskolija tik paskutiniuose laikuose pradėjo dauginti sawo laiwynę, bet kad kariszki laiwai daug kasztuoja, tai ji ne tikt Angliją, bet ir Prancuziją negali greitai pawyti. Anglijai gi nebus sunku kitus pralenkti, kadangi ji, mažai laikydama žemės kariaunos, daugiaus pinigų gali apwersti ant daugimimo laiwų. Per silpnumą žemės kariaunos Anglija Europoj ne daug sweria, bet už tai ant jurių niekas su ja negali susilyginti. Rods su sawo laiwyne Anglija negali Maskolijos priwersti kame nors nusilenkti, bet už tai kitas turinczias iszmėtytas kolionijas wieszpatystes Anglija wisada gali įkasti. Jeigu neturėtų iszmėtytų kolionijų kituose krasztuose, Prancuzija nebutų priesz Anglijų nusilenkusi Faszodoj, jau seniai butų pasikėsinusi iszwyti anglijonus isz Egipto ir paimti į sawo rankas už prancuzų pinigus iszkastą Suezo kanalą. Neturinti lygiai twirtos laiwynės į Anglijų negali priėszai prisigriebti. Anglija gali suwaldyti wien Maskolija, nereikalaudama siųsti kariaunos į Anglijų. Maskolija gali skaudžiausiai Anglija įgriebti Indijose, be karių ji isz syk, nors su sawo drucziausia laiwyne, atsirastų eilėse mažųjų wieszpatysczių, teip kaip antai Iszpanija. Anglija Maskolijos labiausiai priwengia, wiena nedrysta jai isz tikro pasiprieszinti, kadangi bijosi, kad per pasiprieszinimą nebutų į karę įtraukta, o priesz Maskolija Anglijos pajiegos per menkos. Nuo pradžios szito amžiaus Anglija stengėsi kitus į karę už sawo reikalus įtraukti; iki dabar tas jai pasisekdawo. Sawo pinigais ji palaikė karę priesz Napoleoną per eiles metų, bet pati priesz ji mažai kariaunos iszsiuntė. Napoleoną III įtraukė už sawo reikalus į karę su Maskolija, kuri ant Krimo tapo prancuzų sumuszta. Prancuzija isz to wienok nieko nepelnė, bet už susijungimą su Anglija tapo 1870 m. wokieczių pergalėta, Maskolija pergalėjimą palengwino. Ir dabar Anglija wisur jieszko padėtojų priesz Maskoliją, bet kol tokių neras, wiena karės nepradės.

Isz Lietuwos.

—o—

20 waikų prigėrė.

Kaime Warpunuose, Gumbinės apskrityj, Prusų Lietuwoj, susirinko kaimo waikai ant ledo pasicziužinėti; ledas wienok buwo ne drutas, ne iszlaikė sunkenybės ir įlužo; kadangi isz suaugusių nieks waikų ne matė, todėl ne buwo kam juos gelbėti. Prigėrė prie to 20 waikų.

Pasimire kun. Wasiukewyczius.

Sintautuose, Naumieszczio paw., pasimirė prabaszczius, kun. Wasiukewyczius, kurisai czia iszbuwo net kelias deszimtis metų. Lietuwystei jis nieko gero nepadarė ir terp parapijonų meilės ne turėjo. Prigulėjo prie szyksztuolių lupikų; už surinktus nuo žmonių pinigus pirkinėjo wien sau kolionijas. Kas bus jo wietoj Sintautuose prabaszczіumi, dar nežinia.

Twanai Prusų Lietuwoj.

Naujausi telegramai atėję isz Berlyno pranesza apie didelius twanus Rytprusų prowincijoj, o tame ir jų dalyj, kokią užima Prusų Lietuwa. Wisos didesnės upės ir upeliai užtwino, daugelyj wietų iszardė apsaugojimo pylimus ir užliejo didelius laukų plotus. Blėdys twanų padarytos laukams labai didelės, ypacz pajurių žemumose.

Uždraudė kirsti girias.

Wilniaus apsaugojimo girių komitetas uždraudė kirsti medžius Wilniaus gubernijos giriose szitiems jų sawinįkams: 1) giriose Suchy Bor Czerneckio, Wileikos pawietyj; 2) giriose Stara Belosza Przemienieckio, Szwentėnų paw.; 3) Besiwidų giriose Loikos, Wilniaus paw.; 4) Filipowszczіznoj Winczienės, Disnos paw.; 5) Derewno grafo Czapskio, Aszmenų paw.; 6) Tabariszkiuose Ważinskio, Wilniaus paw.; 7) Stenewo Lopatos, Trakų paw., ant wiso Nemuno kranto.

Nesutikimai miesto su gazo kompanija.

Seniaus miesto Wilniaus padarytas kontraktas ant parengimo žiburių su gazo kompanija neužilgio su wisu baigiasi. Prie atnaujinimo kontrakto miesto už weizda kompanijai pasiulė daug mažesnes prekes, ant kurių kompanija nesutiko. Todėl kontraktas ne galėjo but atnaujintu. Kad miesto ulyczios ant syk ne atsirastų tamsoj, uždarius kompanijai gazą, miestas, wieton gazinių žiburių, rengia tuom tarpu ant ulyczių kerosinines lampas, kol ne bus įtaisyti elektriszki žiburiai.

Szilta žiema Lietuwoj.

Žiema Lietuwoj seniai užstojo, bet szalczio iki sziol ne buwo. Sniegą, koksai buwo uždengęs žemę, užstojus priesz Kalėdas szziltoms dienoms ir lytui, su wisu nuplowė. Keliai dabar ne tikę, sunku kaimiecziams į miestą prisigriebti. Nuo szlapumo pradėjo platintiesi tuluose krasztuose ligos. Ant kuczios į Wilnių atgabeno kelis wagonus žuwies, bet pasirodė, kad žuwys ant kelio pagedo teip, kaip amerikoniszkų waldžių gabenama mėsa kareiwiams ant Kubos. Žuwių prekėjams atsėjo daug žudyti, pagedusių žuwių ne daleido parduwinėti.

Naujos maskolių "geradėjystės".

Augszcziansias prawosławijos rėdas, wadinamas "Szwencziausiu Sinodu", kurs prie nabaszninko caro ir prie szito caro waldė ir waldo wisą Rosiją, gawo įkwėpimą, bet ar isz dangaus, to negaliu pasakyti, juog musų krasztе daug naudingesnės butu "szkoły gramoty", negu dabartinės walszcziaus mokyklos. Tose iszkalose mokina daug mažiaus, negu walszczioniszkose, dėltogi jos yra daug pigesnės ir kaipo tokios, didesniame skaitliuje gali prasiplatinti. Kad narodnąją iszkalą wos tikt wieną teįstengia wisas walszczius užlaikyti, tai "szkolą gramoty" gali užlaikyti wienas sodžius. Reikia tik tam tikros triobos; mokintojas gali buti wisiszkai mažai mokytas, nės nuo jo reikalaujasi tik tiek, kad waikus iszmokytų maskoliszkai kalbėti, skaityti ir raszyti. Zinoma, kad tokios iszkalos, tankiai terp lietuwių įtaisytos, daug weikiaus suruskintų juos, negu dabartinės narodnosios, kur isz wiso sodžiaus wos du-trys teeina mokintis. Dėlto sinodas paragino Kauno gubernatorių, o tasai wėl sawo tarpininkus "upotrebit wsie usilija" —kiek tik galint pasirupinti prie įweisimą tų iszkalų; o tuom tarpu weikiai atsakyti, ką jie mislija apie tokias iszkalas. Gawę tokį cirkuliorą, posrėdninkai juyko įkalbinėti žmonėms tas naujas wyresnybės geradėjystes. Pasistebėtinas, girdi, yra maskoliszkos wyresnybės mielaszirdingumas! Tegul tik lietuwiai iszsižioja — norime iszkalų, norime apszwietimo—ir tuojaus bus! Džiaugsmo aszaras, girdi, reiktu jums, lietuwiai, lieti, o tuom tarpu, o szwentas Mitrofanai! koki jus esate tamsus ir akli, kad tą wieną žodį —norime—tingite isztarti! Bet dabar atėjo laikas; naudokitės, darykite prigoworus, kad jus geidžiate tokiuos ir tokiuos sodžiuose "szkoły gramoty", wyriausybė atsiųs jums pinigus, o mokintoją patys pasirupinsite!! ir tt.

Geradėjystės "maskoliszkų" iszkalų yra mums jau teip gerai žinomos, kad wargu bus tarpininkams įkalbėti dar naujas, užmesti ant lietuwių sprando dar naujus mokeszczius. Kas-gi tai yra tas: "mokintojus patys iszsirinkite?" Mislijate, galėsite pastatyti saw sawo žmogų, o algą wyresnybė užmokės? Kur ne! žmogų, lieps iszsirinkti—maskolių, algą patsai sodžius turės mokėti, ir už wiską įgys sodžiuje dar wieną donoszczіką. Dabartiniai mokintojai isz narodnųjų, žinodami, kad jų bijo ir nekenczia, retai tesiwalkioja po namus; o toksai soldatpalaikis ir dieną, ir naktį gulės su jumis ant peczіaus ir kožną jusų atsidukėjimą wienu ar antru galu žinos ir kitiems wyresniemsiems pranesz. Teip, "szkoły gromaty" mes tuomet tepriimsime, jeigu leis mums tenai mokyti wisų pirmu sawiszkai skaityti ir raszyti; tada sutiksime ir maskoliszkai mokintiesi. Ne kitaip supranta tą ir musų žmonės, kuriems tarpininkai įkalba tas naujas geradėjystes. Wienas isz rimtųjų, protingesniųjų starszinų, iszklausęs karszto tarpininko pamokslo, panaszaus į augszczіaus apraszytą, atsiliepė: "tai "szkoły gromaty" mokys mus skaityti ir raszyti?" "Nu, da", atsiliepė tarpininkas. "Karaszo! labai karaszo!" džiaugėsi starszina: "neabejoju, juog skaityti ir raszyti mokys NA ŽMUDSKOM JAZYKIE!" Czia pu tarpininko kantrybėja pasibaigė, plyszo prieteliszka weidmainystė ir pasirodė, kuom buwo— neprietelium musų, maskoliumi. "Na twojej ŽOPIE budut pisat, nie na žmudskom JAZYKIE! wsio wam žmudski, da žmudski! pora dawno wsio eto wybit wam iz golowy" — pradėjo szaukti, kaip padukęs. Nu, žinoma, ir "musz" isz galwos žemaitiszką kalbą" per....."szkoły gramoty" ir wis szauks, kokias geradėjystes mums daro. Tuomtarpu, kame lietuwiai nesutiks įwesti, ten ir nebus, ir niekas jiems neraszys maskoliszkai "na žopie" Ir tasai apkalbamas tarpininkas, kuriam pasipainiojo protingas žemaitis, nieko daugiaus neturėjo gubernatoriui atraszyti, kaip tiktai: "SZKOŁY GRAMOTY" mano apigardoje, KUR GYWENA TIK WIENI KATALIKAI, NEPRITAIKOMOS." Reikia geisti, kad ir wisur teip pawyktų atrėžti "geradėjams".

Isz Darbenų, Kauno gub.

Per isztisus metus wyresnybė spaudė darbėniszkius, kad sudėtų 500 rubi. ant padidinimo iszkalos, bet walszczius wis wienbalsiai atsisakydawo. Jiems, girdi, ir tos iszkalos perwirsz. Negalėdama iszgriebti pinigų, wyresnybė liepė paskirti ant to dalyko 500 rs. isz sztriuopų pinigų. Isz iszkalos, nežinia, ar pasidžiaugs darbėniszkiai, bet kad wyresnybė butų leidusi sztriuopas apwersti ant pataisymo kokio pelkėto kelio, tai butų wisa apylinkė džiaugusi.

KELEIVIS.

Nauja Kaukolių iszkala.

(TELSZIŲ APYG).

Acais metais Skuodo wals. starosta Jurkus, nuplikęs gatawai per ilgą tarnawimą prie policijos, užsimanė pasigauti, prikimbant prie maskoliszkos wyresnybės. Tas nusmuktkelnis, patsai nė trejato karwių nebeturįs, aszarodamas atneszė maskoliams czielą deszimtiną sawo žemės, idant pastatytų ten maskoliszką iszkalą. Maskoliai nežinojo, kaip džiaugtis; bet žemaiczіai, už tokį mielaszirdingumą, Jurkų iszmetė isz starostystės, tacziaus ir isz kanceliarijos iszstumė, wisai nepadoriai niukterėję į subinę. Bandė nabagas skųsties net ministeriui, bet nieko negawo, už tat Kaukolių sodžiuje jau rengiama iszkala, tik nežinome, ar "narodnaja", ar "cerkwinė". Aplink 16 rugsėjo Skuodo mokintojas su starszina, atwykę į Kaukolius, buwo apnumawę Bubliauskio namus dėl iszkalos. Pajuto Jurkus, juog ir dowanas dawęs nieko nepasipelnys; puolė prie tarpininko melsdamas, kad atsimintų jo "usierdije k dielu rusifikacii" ir duotų pasipelnyti nors keletą menkų rublelių. Tarpininkas tikrai panaikino pirmą nutarimą ir liepė, kad iszkala butų Jurkaus namuose. Tokiu budu Jurkus gaus 60 rs. ant metų nuomos, iki pastatant namą iszkalai. Po 2–3 nedėlių atwyko į Kaukolius direktorius ir, apweizėjęs gaspadą dėl iszkalos, apskelbė, iszkala czia busiant kliasawa; waikai tą iszkalą pabaigę, galės įstoti tiesiai seminarijon; iždas duodąs ant pastatymo ir parėdymo tos iszkalos 2600 rs. ir kasmetinę algą mokintojui; mokslas prasidėsęs tuojaus po wisų szwentų; wakancijų ėsą dėl 50 waikų. Jau ir direktorius Jurkų buwo pažinęs; szirdingai jam linkėjo, kad paimtų "podriadą" ant pastatymo iszkalos namo, nės tas podriadas busęs dideliai pelningas. Apielinkės kwailiai, daugiausiai bobiliai, džiaugiasi isz tų wyresnybės mylistų. Kaipgi? Jų waikus, be jokio kaszto, maskoliai žada iszleisti į kunigus! Oi, kwailiai, kwailiai! Iszraszys jums maskoliai kunigystę ant tos wietos, ant kurios anas tarpininkas žada žemaiczіams raszyti "szkolose gramoti"! Kliasawą, girdi, iszkalą įtaisysime! Laukkite! Sztai didelis miestas Ukmergė, turįs arti 20000 gywentojų, jau nuo 1879 metų meldžia, kad įtaisytų nors pusgimnaziją ir to nesulaukia. Žmonės, trokszkami gero mokslo, greit paskaloms tiki; bet kaipgi žemai turi but nupuolę anie "obrusiteliai", kurie suwadžiojimu prasczіokų nori pasiekti sawo tikslą. Už wisko gali griebtis, wardan ruskinimo ir prawosławinimo!

(Isz Tėwynės Sargo).

Rėdystės atsakymai.

P. EWONAUSKUI. Žinias apie sztraiką sunaudojame. Atsiųsta dainelė į spaudą netinka—eilėms truksta mieros. Daug lengwiaus mislį iszreikszti ne dainoje, bet teip rasztu. Už žinias isz lietuwių gywenimo wisada busime dėkingi.

Padekawone.

Siunczіu szirdingą padekawonę p. Kudarauskui už teisingą prisiuntimą gerų knigų ir gražių popierų ir pawinczewonių ir už prezentą, už ką wėlyju Jam tukstanczius naujų kostumerių.

Su guodone
Geo Orintas
Box 459, Westfield, Mass

Isz Amerikos.

Rauples terp indijonu.

Naujame Meksike terp Pueblo ir Zuni indijonų giminių smarkiai siauczia rauplės, nuo kurių po kelis szimtus žmonių kasdieną mirszta. Nėra czia nė daktarų, nė aptiekų, nėra kam gelbėti apsirgusių, nieks nesirupina nė apie apstabdymą besiplatinanczios ligos.

Pagedusi mesa.

Atplaukė į Hawaną laiwas "Michigan" ir atgabeno isz Chicagos pjowinyczių amerikoniszkiems kareiwiams 5 tonus suszaldytos mėsos. Apžiurint tą ant wietos pasirodė, kad kerwirta jos dalis kelionėj pagedo ir netinka ant walgio. Agentas Swifto kompanijos, kuri mėsą pristato, nenori ant toliaus tuom užsiimti.

Užnuodino wisą szeimyną.

Quincy, Ill. Netoli nuo czia, miestelyj Mounds, Brown pawietyj, tapo užnuodinta wisa szeimyna Passly, susidedanti isz 5 ypatų. Isz užnuodintų 65 m. szeimynos galwa, nuo nuodų pasimirė, jos sunus dar sunkiai serga ir nežinia ar galės iszgyti, trys gi waikai iszpalengwo taisosi. Nuodai matomai į walgį buwo primaiszyti. Piktadarių, kurie nuodų primaiszė, iki sziol nesurado.

wetros Louisianoj.

25 d. Sausio užkilo baisi wėtra aplinkinėse Planquemese, Louisianoj ir pridirbo daug blėdės. Revillstowne sugriowė daug namų ir pardawinyczių, pardawinyczią Dehno Cointment su wisa trioba nuneszė nuo pamatų, taworus iszneszjojo po wisas aplinkines, jų sawinįką pagriebė, nuneszė pusę mylios ir pametė ant lauko. Prie to ir daugiaus žmonių tapo pagriebtų, nemažai yra sunkiai sužeistų.

Daktariszku dipliomu dirbtuwe.

Niles, Mich. Czianyksztis Lukes ligonbutis tapo priesz szteto waldžias apskųstas už pardawinėjimą daktariszkų dipliomų. Už tokį daktariszką dipliomą, taigi už padarymą kad ir nemokanczio raszyti daktaru nebrangiai czia mat ėmė: daktariszki dipliomai buwo po $1 ir $5, pigesnis buwo tikt ant niekesnės popieros už brangesnyjį. Su pirktais dipliomais wisoki kwailiai gali paskui kaipo daktarai žmonis nuodinti. Nežinia dar, ar daug tokių dipliomų iki sziol iszpardawė.

Suszalo aukso jieszkotojai.

Seattle, Wash. Atkakę czia ant garlaiwio "Cottage City" pasažieriai isz Skaguay ir Juneau, Alaskoj, praneszė, kad trys aukso jieszkotojai suszalo ant Valdes gletczero: wienas isz jų rodosi, žydas, kiti gi du tikri amerikonai; 6 gi rado baisiai perszalusius, su nuszalusioms rankoms ir kojoms, kurie wargiai bo galės iszgyti; terp jų yra dwi priwardės panaszios į lenkiszkas ar į lietuwiszkas: Jurgis Paulawyczius ir Jurgis Sweczys, abudu isz New Yorko.

Iszwežimas lauku produktu.

Pereiti metai dėl Amerikos farmerių buwo labai geri: niekada dar į swetimus krasztus ne iszgabeno isz czia tiek laukų produktų, kaip pereitą metą. Wertė pereitų metų iszgabentų swetur laukų produktų, taigi jawų, mėsos, gywulių, medwilnės, tabako, siekė 850 milijonų doliarų; wertė iszwežimo tų produktų buwo ant 100 milijonų doliarų didesni negu 1891 ir 1892 m.; kiti metai ne gal but nė prilyginami. Iszwežimas gi iszdirbimų, sulyginant, buwo nedidelis, jis ne perėjo 300 milijonų doliarų.

30 jurininku nuo kariszko laiwo pabego.

San Diego, Cal. Atkako czia Amerikos kariszkas laiwas "Philadelphia", nuo kurio tuojaus pabėgo 30 jurinįkų. Wisi jurinįkai baisiai įpykę ant sawo wirszinįkų, jie skundžiasi ant sunkių, neiszmintingų ir nereikalingų padawadyjimų sawo oficierų, kurie ne daleidžia jiems iszlipti ant kranto. Sustojus laiwui Meksiko portuose buwo jurinįkams pažadėta, kad daleis jiems iszlipti ant kranto, bet kada atėjo laikas pasinaudoti isz daleidimo, oficierai nedaleido. Jurinįkai dar ėsanti ant laiwo sako, kad nepasibaigs ant pabėgimo 30, jie wisi ėsą pasirengę apleisti tarnystą.

Bemažo gywą nepalaidojo.

Sturgeno Bay, Wis. Pereitą sanwaitę apsirgo sunus farmerio isz Nasewaupee, Charles Groth ir tą paczią dieną, wakare pasimirė. Tėwas tuojas per telegramus sukwietė pažįstamus ir gimines ant szermenų ir parengė wiską, kas reikia, nupirko grabą, kurį atneszėj namus. Pirm įdėsiant wienok į grabą, kuną reikėjo numazgoti. Laike to mazgojimo numiręs waikas atgijo, pakilo ir stengėsi iszbėgti, tas iszgazdino wisus namiszkius. Jis mat jautė ir matė wisus rengimus ant palaidojimo, tikt neįstengė nė jokio gywybės ženklo paduoti, tikt įdėjus kuną į wandenį, jis galutinai atsigawo. Dabar tasai waikas nuo baimės, kokioj iszbuwo laike rengiamų szermenų, įgawo proto sumaiszymą.

Turejo pinigu, o baisu warga kente.

Dubuque, Ia. Sweikatos užweizdos urėdnįkas, Guilbert, įėjęs į wieną gywenimą užimtą kokio ten Dunhamo, isz kurio nuo kelių dienų kaimynai ne matė iszeinanczių žmonių, rado wisus tris tos szeimynos sanarius: 65 m. Dunhamą, jo 83 metų motiną ir dukterį wos gywus gulinczius lowose, ne galinczius pasikelti, teip nusilpusius nuo bado, ir kaip rodosi, iszbuwo jie teip per ilgesnį laiką. Namieje ne buwo nė szmotelio duonos. Serganczius nugabeno į ligonbutį. Peržiurint jų daiktus pasirodė wienok, kad jie ne buwo tokiais beturcziais kaip iszrodė: atidarę skrynutę, rado joje sudėtų 350 doliarų, tikt iszleisti juos ant daktaro ir maisto mat gailėjosi.

Kruwinas muszis terp nesikencziancziu kaimynu.

Ant rubežiaus terp Lee pawieczio, Virginijoj ir Hancock pawieczio, Tennesseej, gywena dwi nesikencziancziu terp sawęs szeimynos, Eddy ir Ramsay. Neseniai wisi sanariai abiejų szeimynų susirinko ir nusprendė užbaigti wisus nesutikimus muszyje teip, kad taptų wiena isz szeimynų su wisu isznaikinta, o tąsyk ne bus kam jau nesutikimus palaikyti. Kaip nusprendė, teip ir padarė: priesz ai susirinko ant abiejų sztetų rubežiaus ir isz abiejų pusių prasidėjo szaudynės, kuriose ir moterys su waikais ėmė dalywumą. Kol subėgusi policija įstengė prieszus perskirti, isz abiejų pusių buwo jau diktai užmusztų ir paszautų.

Prigawo su pinigais neturinczias wertes.

Pereitą sanwaitę į New Yorką isz Europos atkako airys Dennis Hallpan ir apsistojo Millso hotelyj ant Bleecher ul. Iszejus jam ant ulyczios, koksai proszalį einantis wyriszkis pametė masznelę su 100 dol. popiera buwusių pietinių sztetų, dabar neturinczia nė jokios wertės. Atkakęs airys masznelę paėmė, bet prie jo tuojaus prisiartino ansai nepažįstamasis ir užmanė pasidalyti radiniu, bet kad abudu negalėjo iszkeisti 100 dol., tai nepažįstamasis pasiganėdino tikt $25, kokius airys turėjo ir paėmęs pinigus prasiszalino. Airys tikt tąsyk dažinojo, kad jį prigawo, kada parėjęs namon, parodė hotelio kelnoriui gautus szimtą doliarų, jie pasirodė ne turinczias nė jokios wertės.

Gaisrai.

Johnstown, Pa. Siautė czia smarkus gaisras, kurisai teip greitai platinosi, kad į porą walandų pridirbo blėdies ant $150 000. Ugnis užgimė pirmiausiai spaustuwėj Herald Co. ir nuo czia iszsiplatino į wisas puses. Terp kitko sudegė ir Tanero biblioteka, kurioje ugnis isznaikino į 7000 daktariszkų knigų, terp kurių ne mažai buwo labai brangių senų rasztų.

Dallas, Tex. Siautė czia didelis gaisras, kurisai isznaikino nemažai triobų; terp kitko sudegė ir du hotelai, o juose trys sweczlai. Gaisras užgimė nuo padegimo, bet padegėjų nesusekė. Įnirszimas gywentojų teip didelis, kad jie pasirengę tuojaus lynczuoti padegėjus, jeigu tikt jie taps susekti. Kad tikt nelynczuotų wisai nekaltų žmonių; Amerikoj ir teip gana tankiai atsitinka.

Expliozijos.

Carlinville, Ill. Namuose chorwato, Petro Nowako, anglekasio gywenanczio miestelyj Mount Olive, bekuriant peczių, liejant ant uždegtų jau anglių kerosinų, atsitiko baisi expliozija: stiklinė su kerosinu sutruko ir degantis skystimas apliejo patį Nowaką, jo paczią ir trejetą waikų. Waikai suwisu sudegė, tėwai gi rods dar gywi, bet ir jie mirtinai apdegę, nėra nė mažiausios wilties, kad galėtų iszgyti.

New York. Prie szweitimo garinio katilo ant Amerikos kariszko laiwo "New York" iszsiweržė karsztas garas ir baisiai nuplikino jurinįkus. Wienas isz jų nuplikytas mirtinai.

Shreveport, La. Dirbtuwėse Shreveport Oil Mills expliodawo gariniai katilai ir jų iszlakiojusių szukių 4 darbinįkai tapo ant wietos užmuszti.

In tris dienas isz Amerikos in Europą.

Su prisidėjimu Kanados rando, kanadiszkų geležinkelių kompanijos ir angliszkų garlaiwių kompanijos užsimanė parengti naują greitųjų garlaiwių liniją isz Amerikos į Europą, kurios laiwais kelionę galima bus atlikti tikt į tris dienas. Garlaiwiai tos linijos plaukinėtų nuo kokio nors porto wakarinių pakranczių Newfoundlando, nuo kur antai prie wakarinių Airijos pakranczių ant 1500 mylių arcziau negu nuo New Yorko. Wisą tą kelią greitiejie garlaiwiai galės atlikti į tris dienas. Žinoma, nuo Airijos reiktų wėl garlaiwiu keliauti prie Prancuzijos, Belgijos, arba Holandijos krantų. Su laiwais tos naujos linijos kelionę isz Chicagos į Liverpoolių, Anglijoj, galima but atlikti į 6 dienas, nuo czia gi į Brėmą užtektų 1½ dienos. Dabar, keliaujant isz New Yorko, ant to reikia 10 arba daugiaus dienų.

Nelaimes ant geležinkeliu.

Altoona, Pa. 29 d. Sausio 26 darbinįkai darbawosi prie taisymo szėnių Galitzin tunelyj. Ant syk iszgirdo bėgimą trukio nuo wakarų. Darbinįkai pabėgo nuo sziaurinių szėnių, kurioms bėgioja trukisi nuo wakarų, ant pietinių ir laukė, kol trukis neperbėgs. Trukis wienok tapo įleistas ant pietinių szėnių, ant kurių darbinįkai buwo susirinkę; ant jų taijis ir užbėgo ir sumalė. Wienas darbinįkas tapo ant wietos užmusztas, wienas pasimirė beweżant į ligonbutį, 16 gi tapo sunkiai sumankytų, kuriuos nugabeno į Altoonos ligonbutį.

Dubuque, Ia. Ant Great Western geležinkelio linijos, netoli Hanover, Ill. susimuszė du taworiniai geležinkelio trukiai. Prie to trys geležinkelio tarnai tapo ant wietos užmuszti, trys lokomotywos ir 33 taworų prikrauti wagonai likosi su wisu sudaužyti. Per keno kaltę atsitiko nelaimė, tas dar ne isztirta.

Didžturcziai ir warguoliai.

Randas ir kapitalistams tarnaujanti laikraszcziai sziuos metus stato kaipo wienus isz geriausių Amerikoj, prezidentas Mc Kinley sawo kalbose, ažinėdams po wisokius sztetus, iszsitarė, buk jam prezidentaujant darbo sanlygos Amerkoj teip pasigerino, kad fabrikantai priwersti jieszkoti darbinįkų, juos gaudyti. Ar isz tikro wienok teip yra, kaip prezidentas sako? Negalima užginti, kad pelnai trustų ir kapitalistų pakilo, bet darbinįkai isz to nė jokio pasigerinimo nepajuto. Sztai New Yorko laikraszcziai paduoda, to ne drysta užtylėti ir kapitalistų laikraszcziai, kad pereituose teip prizidento iszgirtuose metuose sztete New York 2 milijonai žmonių turėjo jieszkoti labdarystės pagelbos, kuriems suteikė 22 milijonu doliarų paszelpos ant maisto. 2 milijonai žmonių yra tai ketwirta dalis New Yorko szteto gywentojų. Tokios daugybės reikalaujancziu labdarystės pagelbos warguolių ne rastume nė wiename musų žemės kraszte. Kitur wargą gimdo stoka turtų, Amerikoj gi ne tikęs kapitalistiszkas surėdymas.

Isz darbo lauko.

¶ Assumption, Ill. Yra tik wienas szaftas ir dirba pilną laiką.

¶ Mt. Carmel, Pa. Darbai prie angliu eina gerai. Dirba kas dien po ¾ dienos.

¶ Wellston, Oh. Darbai czianykszcziose kastynėse sziuom tarpu eina labai gerai.

¶ Savanah, Ia. Tapo czia atidaryta nauja kastynių ola, kurioje pradėjo jau dirbti.

¶ Vernal, Utah. Netoli szito miestelio tapo atidarytos dwi naujos kastynės; jose pradėjo jau dirbti.

¶ Posen, Mich. Surado czia naują anglių sluogsnį ir ketina parengti naujas kastynes; anglys yra ne giliai.

¶ Birch Run, Mich. Surado czia naują anglių gyslą, storis jos 4 pėdos. Bus czia parengtos naujos kastynės.

¶ Priceburg, Pa. Darbai kastynėse Lackavana Coal Co. eina dabar gerai, bet ar ilgai teip bus, ne galima žinoti.

¶ Bloomington, Ill. Czianykszcziai kalnakasiai susijungę parengė kastynes ir dirbs jose ant kooperatywiszko pamato.

¶ Duquensne, Pa. Czianykszcziose geležies dirbtuwėse dirba be paliowos. Darbą gali gauti, kas tikt nori ir gali dirbti.

¶ Mingo Junction, Oh. 12 d. Sausio sudegė czia Aetna Standard Iron Steel Co. dirbtuwės ir per tai 150 darbinįkų ne teko darbo.

¶ Ford City, Pa. Darbai sziuom tarpu eina czia pusėtinai: dirba dabar dwi stiklo dirbtuwės, o treczioje neužilgio prasidės darbai.

¶ Anderson, W. Va. Tapo czia parengtos naujos kastynės; kada pradės jose dirbti, bus tai didžiausios kastynės szitame apskrityj.

¶ Oswosso, Mich. Darbai czianykszcziose kastynėse eina gerai. Kompanija skundžiasi, kad ant wietos ne gauna tiek darbinįkų, kiek reikia.

¶ Milwaukee, Wis. Darbinįkai statinių dirbtuwių Milwaukeej ir Cudahy pakėlė sztraiką. Reikalauja jie po 30c. nuo kiekwienos padirbtos statinės.

¶ Gilchrist, Pa. Darbai czianykszcziose kastynėse eina pusėtinai, geras mainierius gali uždirbti po $22.50 į dwi sanwaiti. Patelpa czia ir isz kitur atkakę darbinįkai.

¶ Philadelphia, Pa. Sudegė czia diwonų dirbtuwė Judge & Brother ant kertės Front ir Columbia st. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $100000. Fertai diktai darbinįkų ne tekó darbo.

¶ Hawanos apskrityj, ant Kubos, 200 darbinįkų taisanti kelius pakėlė sztraiką. Jie iki sziol gaudawo už darbą po 1 dol. ant dienos, dabargi pareikalawo po $1.25, bet kad po tiek mokėti nenorėjo, jie paliowė dirbę.

¶ Carmen, Oh. Carmen (Harrison paw.) kastynių darbinįkai pakėlė sztraiką todėl, kad kompanija ne nori mokėti pagal unijų nutartą užmokesnio normą. Tegul todėl czia nieks dabar neina darbo jieszkoti, kol sztraikas ne pasibaigs.

¶ Chicago. Darbinįkai czianykszczių "Tilts Shoe Co." dirbtuwių pakėlė sztraiką, kadangi kompanija praszalino nuo darbo kelis prigulinczius į uniją darbinįkus ir jų wietoj priėmė merginas, kurios mažiaus už darbą reikalauja negu wyriszkiai.

¶ Mt Plesant, Pa. Darbai czia tuom tarpu eina gerai. Apie Donlley uždegė 100 kokso peczių; czia nuo paskutinių sztraikų ne dirbo. Ant Standard neužilgio pradės dirbti. Netoli Rainey dar szį metą parengs kastynes ir pastatys 500 naujų kokso peczių.

¶ Kinmundy, Ill. Szitose kastynėse užgimė nesutikimai terp darbinįkų ir kompanijos už swėrimą iszkastų anglių. Darbinįkai reikalauja, kad kompanija įtaisytų naujus, teisingus swarstlius, bet kompanija ne sutiko pasiduoti darbinįkų rekalawimams; pertai 3 d. Sausio jie metė darbą ir pradėjo sztraiką. Kaip ilgai jis trauksis, ne galima žinoti.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Užką mes pjaunamės?

Musų laikraszcziams ne wienas užmėtė, kad jie, wieton žmonis apszwiesti, lyg tyczia juos erzina, pjudo. Apkaltinimas tasai isz dalies teisingas: mes pjaunamėsi net už tokius dalykus, kurie kitur, terp apszwiestesnių tautų jau seniai tapo iszriszti, už kurinos kitur jau seniai paliowė kowoję. Mes gi tankiai kowojame net už tą, ko nesuprantame: užtenka užgriebti klausymą, kurio kas nesupranta, o tas tuojas paleis isz sawo maiszo czielas eiles apkaltinimų. Mes, galima sakyti, statome wiską ant tendencijos, o ne ant teisybės, nors giremėsi, kad jieszkome grynos teisybės. Wieni žada platinti mokslą tikt katalikiszkoj dwasioj, lyg kad grynas mokslas reikalautu tikėjimiszkos paramos, lyg jis, ant tikėjimo parėmtas gali buti teisingesnis, geresnis. Kasgi butų, jeigu uniwersitetai mokintu daktarus gydyti ligonius katalikiszkoj, protestoniszkoj arba žydiszkoj dwasioj, pagal tą, kas yra uniwersiteto užweižėtojai. Netoli nužengtų kalbų tirinėtojas, jeigu užsimanytų remti sawo tirinėjimus ant sziokios ar tokios dwasios. Tą patį galima pasakyti ir apie wisus mokslus. Mokslas ne gal but tendetiszku, tirinėtojas per sawo tirinėjimus stengiasi nežinomą teisybę surasti, todėl nė jokioms tendencijoms negalima jo tirinėjimų stabdyti. Tendentiszkas sziokioj ar tokioj dwasioj mokslas ne gal but už mokslą wadintas. Tuli musų wadowai net nesidrowėtų reikalauti, kad kurpius siutų czewerykus, o feldszeris sawo wadowui kad statytu taures ant pilwo tikt katalikiszkoj dwasioj. Isz tikro, į ką mes su tokiais reikalawimais pawerczia me katalikystę, jeigu jau ne kalbėsime, kad tokiais mokinimais mes neapszwiecziame, bet kwailiname tamsius žmones! Antai laikrasztis "Katalikas", pasirodęs su pirmu numeriu gana rimtu, turbut paklausęs sawo dwasiszko wadowo, toliaus eina niekyn, pradeda wartoti wis tankiaus, turbut, katalikiszką kalbą, kokią Lietuwoj tikt seniems prabaszcziams daleis ta wartoti, polionizmų jame wis daugiaus ir raszyboj daro wis daugiaus turbut katalikiszkų klaidų. Ar nepartrauks tikt dwasiszkas wadowas ir czia lenkiszkas minyszkas ant rėdymo naujo lietuwiszko laikraszczio, kaip parsitraukė jas į lietuwiszką newa mokslainę. (Raszome tą ne ant patraukimo į tuszczius ginczus "Kataliką", bet atkreipiame jo redakcijos atydą, kad reikia labiaus rupintiesi apie grynumą kalbos).

Kitur tie klausymai, apie kuriuos mes labiausiai ėdamėsi, jau seniai iszriszti: nė Wokietijoj, nė Prancuzijoj, nė Anglijoj, kunigija ne užkabina mokslo, nesistengia jo kreipti į sawo pusę, bet ten mokslas nestabdomas žengia sawo keliu, tikėjimas sawo; už tą ėdasi wien lenkų kunigai ir tuos pamėgždžiojanti tuli musiszkiai, bet isztikro teip tamsių kunigų kaip lenkiszki nerastume wakariniuose Europos krasztuose iszėmus Iszpanijos ir Portugalijos. Per sawo tamsumą lenkiszki kunigai gimdo nesutikimus ir waidus net ten, kur wisai be waidų galima apsieiti, wakarinių gi krasztų kunigai wisur stengiasi priežastis nesutikimų praszalinti, ne jieszko medegos ant pakėlimo waidų ten, kur jos nėra. Nėra, rodosi, mums nė jokio reikalo mėgždžioti lenkus, bet jeigu reikia jau mėgždžioti, tai imkime geresnį negu mums lenkai duoda paweikslą. Nereikalaukime, kad wisi turėtų tas paczias nuomones, ne werskime kitų, kad jiems koks nors klausymas tokiu jau rodytusi kaip mums, kadangi tas ne tikt ne reikalingas, bet ir ne naudingas. Pasilikkime wisi prie sawo nuomonių, bet dirbkime kruwoj, isz wien, kur to reikia, ant musų tautos labo, be pawydėjimo, neužstodami kelio wieni kitiems. Darbo yra gana, be waržymosi kiekwienam jo užteks, tegul tikt dirba. Paliaukkime ėdęsi terp sawęs, kadangi isz to musų tauta nieko gero nesulauks, o imkime sykį tikrai dirbti ant pakėlimo musų brolių, ant jų apszwietimo, ant patraukimo jų į gerą pusę! Paliaukkime wartoję katalikystę kaipo dangtį ant uždengimo keno nors peiktinų darbų, kadangi teip darydami, mes bereikalo žeminame wisą Christaus mokslą.

Auka difterito.

Wilmington, Del. Czia dar wis siauczia difteritas, kurisai nemažai aukų paima. 21 d. Sausio nuo difterito pasimirė 2 metų waikas musų brolio, M. Žilinsko. Tapo jis palaidotas tą paczią dieną, kadangi miesto waldžios, besistengdamos užkirsti kelią besiplatinimui ligos, nedaleidžia ilgiaus pasimirusių laikyti.

Isz Gilberton, Pa.

Darbai czia eina gerai, dirba per isztisas dienas. Czianykszcziose mainose tankiai atsitinka nelaimės, tankiai užmusza žmonis. Pereitos nedėlios dieną palaidojo Juozą Pilecką, kurį užmuszė nugriuwusios mainose anglys. 25 d. Sausio sudegino Antaną Nedzelskį. Nuweže jį dar gywą į szteto ligonbutį, bet ten tą paczią dieną pasimirė. Tapo jis palaidotas nedėlioj kasztais "Citizens" draugystės Gilbertone.

Miliauckas.

Isz Hamond, Ind.

Lietuwių czia ne daug yra, jie gražiai užsilaiko: nėra terp lietuwių ne girtuoklyszczių, ne musztynių. Sutwėrėm neseniai katalikiszką "Szwento Stanislowo" draugystę, o neužilgio ketiname sutwerti "Lietuwiszką Republikoniszką Kliubą". Mat mes riszamėsi į kruwą jausdami, kad tikt susiriszę galime įgyti twirtybę. Neseniai wienas lietuwys buwo papuolęs į didelę bėdą: jis tapo "turkų" užpultas ir besigindamas wieną isz užpuolikų primuszė. Turkai džiaugėsi, kad patupdysę į džėlą, bet mes susidėjome ir iszliuosawom musų brolį.

Fr.

Isz Hermnie, Pa.

Gywena czia kelios lietuwių szeimynos, dwi isz jų yra sulenkėjosios, lietuwiszkų laikraszczių, nė knigų ne skaito, iszsiraszo wien lenkiszkus. Kitiems teipogi lietuwystė mažai rupi, labiaus už ją rupi alus. Mažai terp musų lietuwių yra lietuwiszkų laikraszczių ir knigų skaitytojų: wieni ne moka skaityti, kiti, nors moka, bet ne nori. Argi mes ne geriaus padarytume, jeigu wieton kelių doliarų iszleistų ant gėrymų, kad susidėję parsitrauktume laikraszczių ir knigų ir kad atliekamą laiką praleistume ant jų skaitymo. Tas mums ir mažiaus kasztuotų ir butų daug sweikiaus, užsipelnytume ant daug geresnės garbės.

Isz Mahanoy City, Pa.

Kaip seniaus buwo "Lietuwoj" praneszta, per prikalbinėjimą kn. Pautieniaus, musų lietuwiszka parapija uždėjo knigyną, į kurį, apart knigų, nutarėm parsitraukti sziuos laikraszczius: "Tėwynę", "Saulę", "Dirwą", "Garsą", "Lietuwą" ir "Tėwynės Sargą". Knigų parsitrauksime 300 tomų, isz jų galės naudotiesi wisi parapijonai.

Uždėta kunigo Pautieniaus „Blaiwystės Draugystė" laikosi, auga, į ją prisiraszė jau 55 waikinai ir 37 merginos, taigi draugė 92. Isz to skaitliaus 33 waikinai ir 12 merginų prisiraszė prie "Susiwienyjimo Lietuwių Amerikoj".

W. Rinkevyczius, parap. sr.

Isz Hartford, Conn.

Hartfordo lietuwiai, su sawo prabuszcziumi, kun. Žebriu, nemažai džiaugiasi pasisamdę sztorą dėl atlikimo diewmaldystės. Pirmiaus tą atlikdawo szaltame sklepe, kas ypacz žiemos laike buwo neparankus, todėl ant miszių ne daug žmonių susirinkdawo. Pasamdytas dabar sztoras yra ant Sheldon ul. pn. 78, lietuwių apgywentoj miestelio dalyj. Tikimės, kad nauja wieta sutrauks daugiaus žmonių ant diewmaldystos. Hartforde lietuwių yra apie 100 ypatų. Wietinis wyskupas kun. Žebriui daleido twerti czia sawistowę parapiją. Kun. Žebrys priwažiuoja isz New Britain'o, pasako pamokslus, iszklauso iszpažinties, krikszti ja waikus, wincziawoja poras, wienu žodžiu atlieka wisokias tikėjimisz kas pareigas.

Hartforde darbai eina gerai. Lietuwiai gana czia tarpsta.

Lietuwys.

Isz Philadelphios, Pa.

Užsidėjo czia, ant paraginimo pastoriaus Katuraka czio isz Collinsvilles, Ill., lietuwiszka liuteroniszka parapija. Pirko jau ir bažnyczią isz pusės su wokiecziais (mat lietuwių liuteronų czia ne daug, todėl jie wieni ne įstengė tą padaryti) po nr. 2563 Richmond st. 19 d. Wasariaus bus paszwentinimas bažnyczios. Pastorius tiki, kad toliaus prie parapijos prisidės ir latwiai. 29 Sausio atsibuwo diewmaldysta naujos parapijos wokiecziu bažnyczioj, ant kertės Wharton ir 5th st. Žmonių susirinko 60. Pamokslai buwo lietuwiszki ir wokiszki, giedojimai gi tikt lietuwiszki. Pastorius Keturakaitis turi gerą iszkalbą ir lietuwiszkai gerai kalba. Luteronas.

Naujas laikrasztis.

Pasirodė jau pirmas numeris "Blaiwystės Laiszko", organo suwienytų Blaiwystės draugysczių prie "Sus. Liet. Am." Laikrasztis yra "Varpo" didumo. Pirmame numeryj telpa: Stowis Blaiwystės terp lietuwių Amerikoj, Blaiwus Algirdas, pasakojimas Du Mano Draugai, Pamokinantis straipsnelis apie ligas paeinanczias isz neblaiwumo arba alkoholizmo, Szinkawimas nedėlioms, Blaiwystė terp moterų ir waikų. Užbaigia nr. kroniszkos žinios Apie blaiwystę terp lietuwių ir suraszai sanarių blaiwystės draugysczių Amerikoj. Strapsniai raszyti wisiems suprantamai, kalba laikraszczio nebjauri; laikrasztis tasai žmonėms naudingas, atmusztas ant gražios popieros.

Isz Waterbury, Conn.

Musų miesto lietuwiai ne labai mėgsta sutikimą: nors laikraszcziai gana ragina prie wienybės, prie sutikimų, bet tie raginimai, kaip žirniai berti į sieną, nuo musų lietuwių atgal atezoka. Susiėjimuose, kaip szįmet girdėjau, jau kelis kartus pasitaikė, kad wieńs kitam gerai antausius ir antakius apdaužė teip, kad jau ne wienam reikėjo paskui slankioti su užtinusioms akims. Kaip gražų tie musų broliai paweikslą lietuwių pasielgimo parodo swetimtaucziams, tai nėra jau nė ką kalbėti; tais sawo bjauriais pasielgimais tie musų pesztukai terszia wisą lietuwių tautą. Kodėl jie prie gero teip ne linksta, kaip prie pikto? Man rodosi, kad tas paeina nuo stokos apszwietimo ir per nesupratimą, kad piktai daro. Ką gi wienok daryti, kad mažai yra mėgstanczių apszwietimą: wieni jieszko apszwietimo aląus pintėj, kiti degtinės stiklelyj; ir terp skaitanczių ne wisi priima laikraszczių gerus pamokinimus. Diewas žino, kas toliaus bus, jeigu mes wis teip elgsimės!

Wincas isz Steponų.

Isz Mahanoy Plane, Pa.

Kaip buwo garsinta lietuwiszkuose laikraszcziuose, traukimas grafofono, iszleidžiamo ant laimikio wietinės "Susiwienyjimo" kuopos ant surinkimo kasztų iszleidimui Fizikos, paskirtoj dienoj ne galėjo atsibuti, traukimo diena tapo perkelta ant 21 d. Sausio, kuri iszpuolė subatoj. Ant tos dienos musų kuopa užsikwietė kalbėtojus: kun. Miluką, Hmieliaucką ir p. Stagarą isz Shenandosh, Pa.; buwo užpraszytų ir daugiaus kalbėtojų, bet kiti ne galėjo tą dieną ateiti. Augszcziaus paminėti kalbėtojai atėjo ant J. Boilin salės 7 wal. wakare ir tapo priimti kuopos prezidento p. Wilkaiczio su muzika lietuwiszkų muzikantų. Kada tapo iszrinkti wirszinįkai kuopos, iszrinktas prezidentas, p. Wilkaitis, perstatė kun. Miluką, kuopos geradėją, kaipo pirmą kalbėtoją. Tasai prakalbėjo angliszkoj kalboj iszreikszdamas wargus ir prispaudimą, kokį kenczia lietuwiai po maskolių jungu, kaip maskoliai uždraudė spaudinti knigas ir laikraszczius lietuwiszkoj kalboj,

kaip persekioja darbinjkus ant tautiszkos dirwos, sodina juos į kalinius, siunczia be sudo į Siberiją. Kalba ta ypacz swetimtaucziams buwo labai žingeidi, kadangi isz jos jie dažinojo, kaip bjaurios ir neteisingos yra maskolių waldžios. p. Stagaras, redaktorius "Vilties", trumpai kalbėjo apie stowį lietuwystės, iszreiszkė, kad jį nepuola, bet nežiurint ant wisokių stabdymų, kyla wis labyn; ragino moteris leisti sawo waikus į mokslaines, kad paczios, kaip galėdamos, stengtusi jiems įkwėpti lietuwystės meilę. P. W. Hmieliauskas kalbėjo apie "Susiwienyjimą", apie jo naudingumą, rugojo, kad laikraszcziai mažai apie jį raszo, teiposgi parugojo, kad per mažai lietuwių darbuojasi ant lietuwystės labo. Ant pabaigos prakalbėjo dar sykį kunigas Mikukas, sziuom kartu lietuwiszkai, apie tėwynės meilę, teiposgi apie "Susiwienyjimą", iszrodė darbsztumą musų kuopos, wargus Lietuwos senowėj ir dabartiniuose laikuose, toliaus apie musų tautiszkas draugystes, pagyrė Tėwynės Mylėtojų Draugystę, iszrodė jos naudingumą, nupeikė tulus wadowus, kuriems ne tiek rupi lietuwių gerowė, kaip asabiszka garbė; ragino brolius raszytiesi prie "Susiwienyjimo". Musų kuopa wisiems kalbėto jams, teiposgi wisiems kitiems, kurie kokiu nors budu darbawosi ant naudos mucų kuopos, isztaria szirdingą aczių.

Czia primename dar apie patį minėto grafofono traukimą, arba teisingiaus sakant, apie metimą kaulukų. Metimas prasidėjo pėtnyczios wakare. Kurie isz turinczių tikietus pribuwo ant salės, tai metė kaulukus patys, o už ne ėsanczius mėtė tam tikslui iszrinktas komitetas. Augszcziausius numerius turėjo: Petras Sarpalius isz Wanamie ir Adomas Taraszkiewyczius isz Mahanoy Plane; ant abiejų paolė po 45 akutes. Taigi terp tų dwiejų reikėjo isznaujo mesti kaulukus ir prie antro metimo ant Sarpaliaus puolė 27 akutės, ant Taraszkewyczius gi 32 ir tokiu budu grafofonas pateko Adomui Taraszkewycziui isz Mahanoy Plane ir tapo jam atiduotas.

Administracija "Sus." kuopos.

Isz wisur.

‖ Kastynėse Pulia, netoli Cartagenos, Iszpanijoj, atsitiko baisi dujų expliozija, kurios 14 kalnakasių tapo ant wietos užmusztų, dar daugiaus yra sužeistų.

‖ Wokiszkas randas rengiasi 1900 siųsti expe liciją ant mokslisztkų tirinėjimų į pietinius ledinius musų žemės krasztus. Wokietija ant to paskyria 1 milijoną markių

‖ Gywenanti Maskwoj lenkai sudėjo 4000 rublių ant parengimo stipendijos wardo Mickewyczius dėl besimokinanczių Maskwos uniwersitete, žinoma, wien lenkų katalikų, o ne dėl maskolių.

‖ 25 d. Sausio, naktyj, Austrijos sostapilėj, Windobonoj, sudegė benzinos fabrikas, prie to sudegė ir daug žmonių. Kaip sako, dirbtuwę padegė teip wadinami antisemitai, taigi neužkenczianti žydų.

‖ Wisuose rytiniuose Wengrijos krasztuose užstojo neiszpasakytai dideli szalcziai. Netoli Kaszau ant kelio suszalo du žandarai; nemažai teiposgi suszalo pakelewingų ir ukinjkų iszkeliawusių į girias malkų parsigabenti.

‖ Persijos widuriuose gywentojus pasiekė badas; kadangi nėra ten gerų kelių, tai priwežimas walgio produktų isz kitur į baduojanczius apskriczius neiszpasakytai apsunkytas. Todėl Persijos widuriuose jau daug žmonių pasimirė nuo bado.

‖ Ant salos Palawan, wienos isz Filipinų salų, pasikėlę cziabuwiai iszskerdė daugybę paimtų į nelaiswę iszpaniszkų oficierų, kareiwių ir prekėjų, wien moteris pasisekė iszgelbėti angliszkam laiwui "Labuan", kurisai 65 moteris atgabeno ant salos Borneo.

‖ 25 d. Sausio, mieste Meksike siautė smarkus žemės drebėjimai. Daug mieste namų suskilo, nemažai jų wisai tapo sugriantų. Persigandę gywentajai nežinojo ką daryti, bėgiojo jie isz krutanczių namų, ant ulyczios puolė ant kelių melsdami Diewo pagelbos.

‖ Prieszai Newgate, Anglijoj, ant uolų Lovy Sand, susidaužė didelis angliszkas garlaiwys "Hawksgate", kurisai plaukė isz Hamburgo į Australiją; buwusius ant jo žmonis iszgelbėjo, bet tris isz jų skęstantis laiwas patraukė ir tie prigėrė, kitus gi laimingai atgabeno ant kranto.

‖ Mieste Gotoj, Wokietijoj, kur yra parengtas ant wisos Wokietijos peczius deginimui tų numirėlių kunų, kurių giminės nenori, kad juos kastų į žemę, pereituose metuose sudegino 179 numirėlius. Isz wisogi nuo parengimo peczių czia iki dabar sudegino jau 2092 kunu.

‖ Isz Berlyno 25 d. Sausio paleido orlaiwį su trims kariaunos oficierais. ‖ 5½ walando orlaiwys nusileido Lenkijoj, kur wokiszkus oficierus maskoliai szirdingai waiszino. Tokiu budu orlaiwys lėkė atlikdamas po 80 mylių per walandą, taigi greicziaus negu padaro greitiejie geležinkelių trukiai.

‖ Prancuzijos randas ketina lotyniszką ir graikiszką kalbas iszmesti wisai isz widutinių mokslainių; wieton nereikalingų dabar mirusių senai kalbų Prancuzijos licejose (jos atsako Maskolijos gimnazijoms) mokys daugiaus gamtos mokslų ir kitų turinczių susiriszimą su praktiszku žmogaus gywenimu ir reikalais.

‖ Mieste Colon, uostoj republikos Kolumbijos, pietinėj Amerikoj, dokų darbinjkai pakėlė sztraiką. Laiwų sawinjkai bando parsitraukti ant iszkrowimo laiwų darbinjkus isz kitur. Pirmą trukį su swetimais darbinkais sztraikieriai patiko su akmenims ir rewolwerių szuwiais. Ant apsaugojimo porto krautuwių nuo isznaikinimo reikėjo szaukti kariauną.

‖ Miestą Porus, ant salos Jamaika, Amerikoj, suwisu isznaikino baisus gaisras. Dėl nedatekliaus wandens ugnies gesinimas buwo labai apsunkytas. Žmonių rods prie to nesudegė, bet už tai žmonių turtams, padirbta blėdis labai dideli.

Po gaisrui wisą salą aplankė smarkus žemės drebėjimai. Telegrafų dratai jungianti salą su kitais kaimyniszkais krasztais tapo nutraukti; turbut tas atsitiko nuo žemės drebėjimų.

‖ Wokiszkas laikrasztis "Deutsche Volksblatt" patalpino dabar rasztą, kuriame apskundžia daktarus Windobonos beturczių ligonbuczio, kurie buk ant ligonių daro wisokius experimentus, nereikalingas operacijas ne ant gydymo, bet wien ant wisokių bandawonių. Mažiausiai 80 waikų įskiepyjo jie wisokių ligų sėklas, panaszias operacijas darė ant neszczių moterų įskiepydami neszio jamam waisiui sėklas wisokių ligų wien ant persitikrinimo, ar užgimę waikai turės įskiepytas waisiui ligas.

‖ Ant greitojo laiwo italiszkos kompanijos, plaukianczio isz Buenos Ayres į Genovą, ant widurio oceano įgawo proto sumaiszymą moteris wieno Amerikoj pralobusio italijono, grįžtanczio į Italiją. Beprotė motina sumetė tris sawo waikus į jures ir paskui pati szoko nuo laiwo. Nė wieno isz jų nepasisekė gywo isztraukti. Į dwi dieni wėliaus, pakwaiszo tėwas ir wyriausias sunus ir tie teiposgi nuo laiwo nuszoko ir pasiskandino. Isz wisos szeimynos į Genovą atplaukė tikt wienas sunus, kurisai užlaikė dar sawo protą.

‖ Maskoliszka kelių ministerija rengiasi į sziaurinius Maskolijos krasztus nuwesti naują geležinkelio liniją teip toli, kaip tikt bus galima. Ant isztirimo Baltųjų jurių pakranczių iszsiuntė inžinierių Olendorfą. Kadangi tasai ilgai ne grįžo ir nė jokios nuo jo žinios ne atėjo, tai jau wisi laikė jį už prapuolusį. Dabar wienok jis netikėtai sugrįžo sweikas į Maskwą. Isztyrė jis Mezenio jurių užuolanką, 150 mylių nuo Archangelsko rado wietą, kuri per pusę metų buwa liuosa nuo ledų. Taigi iki tai wietai bus pailginta linija dirbamo dabar Maskwos–Archangelsko geležinkelio.

‖ Priesz kalėdas ant tulų salų pietinių jurių, Oceanijoj, siautė baisios wėtros, kurios nemažai žmonių turtų isznaikino ir daug nelaimių pagimdė; ant jurių sudaužė daug laiwų. Ant salos Naujos Gwineos, prie Lamari, 11 d. gruodžio siautė baisi wėtra, kuri iszrowė tukstanczius kokosų medžių ir sumetė juos į jures; prie to siautė ir baisi audra su debesų praplyszimais. Prieszais Lamari susidaužė 9 laiwai, nuo kurių wos keli žmonės iszsigelbėjo, kiti gi wisi prigėrė. Ant Salomono salų wėtros dar daugiaus nelaimių atgabeno, nuneszė arba iszgriowė suwisu daugybę namų. Czia mažiausiai 500 cziabuwių salų gywentojų pražuwo.

‖ Londono laikrasztis "Standard" pranesza apie didelius sztraikus užgimusius medwilnės dirbtuwėse Peterburgo apskrityj, Maskolijoj. Policija bandė suaresztuoti sztraikierių wadowus, terp darbinjkų ir policistų užgimė musztynės, kuriose wienas policistas tapo užmusztas. Į pagelbą policija pasikwietė kazokus, kurie tuojaus užpuolė ant darbinjkų susirinkusių kazarmėse ir priwertė juos nuo apatinių lubų susirinkti ant augsztutinių, nuo kurių akmenimis ir liedami werdantį wandenį, jie kazokus numuszė. Ant galo kazokai suwijo darbinjkus į fabriko krautuwę ir czia baisiai, lygiai wyrus, kaip moteris ir waikus, su kancziais pradėjo kapoti, suaresztawo į 200 darbinjkų.

‖ Pagal paskutines žinias, ant 18 milijonų gywentojų, Iszpanijoj yra: 9 archiwyskupai, 46 wyskupai, 1239 kanauniukai, 16991 prabasczius, 42713 kitokių swietiszkų kunigų. 161 kliosztorių perdėtinis, 37363 zokonjkai, 2290 nowicijų kliosztoriuose, zokonų brolių 18636, zokoninkių 20552, nowicijų 2135 ir 16409 kitokių bažnyczios tarnų, arba isz wiso 159087 ypatų; taigi mat iszpuola ant 120 žmonių wienas kunigas ir bažnyczios tarnas. Rodosi, kad prie tokio didelio nuoszimczio dwasiszkų wadowų, kokiam lygaus riekur daugiaus Europoj nėra, Iszpanija turėtų augszcziaus stowėti, o gu tai butų teisybė, kaip tuli laikraszcziai garsina, kad gerowė tautų ir jų dora rymų wien ant tikėjimo ir ant bažnyczios įtekmės. Kad Iszpanijoj bažnyczia turi ant žmonių didelę įtekmę, kad ten tikėjimas twirtai stowi, parodo juk tą ir tas, kad jos gywentojai užlaiko teip didelį dwasiszkųjų nuoszimtį; tuom tarpu kaslink žmonių apszwietimo, gerowės, turtingumo, sakykime kad ir doriszkai ji stowi paskutinėse Europos tautų eilėse. Iszto aiszkiai matome, kad ant pakelimo tautos darbo wienos bažnyczios neužtenka, kad ant to reikia ir ko kito, apie ką iszpanijonai mažai rupinasi. Truksta ten labiausiai mokintojų ir mokslainių: wienas mokintojas Iszpanijoj iszpuola ant 1500 gywentojų, taigi jų nėra nė dėszimtos dalies dwasiszkijos skaitliaus.

NAUJI ISZRADIMAI.

‖ Szweicarijos kariszkos waldžios mieste Thun atliko dabar bandawones su naujais paskirtais karės reikalams automatiszkais (tokiais, kurie pats užsiprowyja) pisztalietais wisokių sistemų. Bandawonės buwo pasekmingos: kulkos iszlekia isz wamždžio su greitumų 400 metrų arba 1320 pėdų. Taigi szuwiai siekia net toliaus negu szuwiai saniaus wartojamų karabinų.

Prancuzijoj darė panaszias bandawones su automatiszkoms kanuolėms. Bandawonės ir czia pasirodė pasekmingos. Ant užprowyjimo kanuolės sunaudota pajiega muszimo atgal po szuwiui; ant prowyjimo kanuolių ne reikia nė jokio žmogaus darbo; kareiwiai reikalingi tikt ant kanuolės nustatymo teip, kad szuwis pataikytu į tą wietą, kur reikia.

‡ Chicagos laikraszcziai paduoda, buk W. C. Fuchs, užweizėtojas laboratorijos Schillerio trioboj, kur daro wisokias bandawones su Roentgeno szwiesa, iszrado budą tirinėjimo žmogaus smegenų; budas tasai tiksės prie gydymo proto sumaiszymo. Fuchs sako, kad su pagelba Roentgeno szwiesos galima bus susekti kokioj smegenų wietoj yra įaugimai gimdanti beprotystę ir susekus, atidarius galwą, galima bus tuos įaugimus iszpjauti ir tokiu budu isz beproczio wėl protingą žmogų padaryti. Iszradimas tasai wienok labai panėszi į paprastą tankiai Amerikos laikraszczių paleidžiamą humbugą.

‖ Prancuziszkas laikrasztis "Electricien" pranesza, buk wienas Paryžiaus daktaras susekė, kad geriausias ant užmigdinimo žmogaus waistas yra elektrika, kurią jisai wartoja ant užmigdinimo negalinczių miegoti ligonių, kaip ir prie skaudžių operacijų wieton chloroformo, bromo arba chloraliaus, kokius sziądien ant to daktarai wartoja. Ant to minėtas daktaras padirbo dwi prietaisas: wieną, kurią wartoja prie operacijų, kitągi su silpna elektrika, kuri pritaisyta lowoj, užmigdo drucziai negalinczius miegoti ligonius. Pakilęs isz miego su elektrikos pagelba užmigdytas nejauczia nieko, nebuwa po tam ne galwos skaudėjimo, kaip tai yra wartojant dabartinius daktaramis žinomus waistus.

‖ Seniaus jau mes praneszėme, kad mokslinczioms pasisekė musų orą pawersti į skystą. Iki sziol tas praktiszko pritaikymo neturėjo, bet dabar pranesza laikraszcziai (nežinia tikt ar teisingai), buk New Yorke jau susitwerė kompanija, kuri pawerstą į skystą orą sunaudos kaipo pajiegą prie wežimų ir geležinkelių trukių warymo wieton arklių, garo ir elektrikos. Pasinaudojimas isz skysto oro, kaip kalba wienas isz direktorių tos naujos kampanijos, Rich. Crocker, atseis daug pigiaus negu kokia nors isz dabar prie masziną warymo naudojama pajiega. Jeigu tai tiesa, ką sako p. Crocker, tai neužilgio ne reiks nė anglių ant padirbimo elektrikos ir garo, ne reiks nė arklių kinkyti į wežimus, kadangi darbą jų daug pigiaus ir parankiaus atliks pajiega pawersto į skystą oro. Ar iszsipildys wienok wiskas, ką p. Crocker žada, tą pamatysime wėliaus. Paprastai Amerikos kompanijos ir jų perdėtiniai daugiaus žada negu paskui iszpildo. Gal teip out ir su sunaudojimu pajiegos pawersto į skystą oro. Nėra abejonės, kad su laiku galės isz jo naudotiesi wieton garo arba elektrikos, bet ar dabar jau žmonės mokės ją teip sunaudoti, kaip žada p. Crocker, dar reikia abejoti.

APGARSINIMAS.

Kas norite, kad iszsiųsti į krajų pinigai gerai ir greitai suwaikszczioty, siųskite juos per "Lietuvos" redakciją, o greicziausiai suwaikszczios. Už greitumą ir teisingumą kasdien apturime szimtus padėkawonių nuo lietuwių isz wisų Amerikos krasztų, teiposgi ir už gerumą szifkorczių pas mus iszpirktų, nes mes laikome geriausias linijas, ant kurių į 8 dienas perwažiuoja per marias; o prekės mus pigesnės kaip kitų. Kas norite laimingai perwažiuoti per marias, pirkite szifkortes "Lietuvos" redakcijoj. Prisiųsdami pinigus ant szifkorczių ar ant iszsiuntimo į krajų, wisada užrašykite szitokį adresą:

A. Olszewskis,
Sub Station No, 60, Chicago, Ill.

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po.....52¾c
Prusiszkos markės po.....24½c

Prie kiekwieno pinigu siuntinio reikia prideti 30c ant paczto kasztų.

Pinigai iszsiųsti per "Lietuvos" redakciją greicziausiai suwaikszczioja ir niekada negali pražuti, nes mes siuncziame per bagocziausias bankas ir kiekwieną siuntinį asekuruojame.

Lietuvių Prateviai

MAZOJOJE AZIJOJE,

nuo senoves iki jie pateko po valdžia Persu.

Parasze Lietuvos Myletojas.

(Tąsa.)

trikojį kaipo prizą, nepaaukavo jį Triopiszkame dievnamyje, bet papuoszė juomi savo namą (Herod. I. 44). Tokiu budu Dorjszkių Amphiktyonija susimažino į Pentapolį. Kada tai įvyko, nežinome. Galima manyti, kad pasidauginantis Karių gaivalas Halikarnasse buvo isz dalies priežastimi iszmetimo, lyginai kaip prasikaltimas pergalingo Agasiklio.

V. LYDIJA.

Istorija Lydijos siekia atgal ganą ankstybų gadynių, Hėrodotas raszo, kad szali valdžiusios yra trys dynastijos pirm negu ji pateko į rankas Kyro (553 m. pirm Kr. g.)– pirmoji paeinanti nuo tulo princo, vardu Atys, ir vadinama dynastija Atyadų; antroji paeinanti nuo Graikiszkojo Hėraklio, ir žinoma po vardu dynastijos Hėraklydų, ir treczioji paeinanti nuo Gygo, sunaus Daskylio, ir vadinama dynastija Mermnadų. Pastaroji dynastija vieszpatavusi per 170 metų, Hėraklydai-gi valdę per 505 metus[1], o dynastija Atydų siekia gilyn į nežinomą senovybę, kur istorija sutirpsta į pasakas bei legendas. Tokiu budu, anot Hėrodoto, monarchija vieszpatavo Lydijoje mažiausiai pradedant nuo 1400 m. pirm Kristui gimus, nės vargiai Atyadų dynastija bus mažiaus patekusi už 200 metų. Tokią chronologiją padrutina žinios kitų rasztininkų. Taip Diodorus[2] sako, kad Lydai buvę valdymierais Tarpžeminės marės per 92 metus, beje 1182–1090 m. pirm. Kr. g. Xanthus-gi Lydas[3], kurs raszė istoriją Lydijos gyvuojant Hėrodotui, regimai žinojo anas tris dynastijas Hėrodoto, ir dėl Lydų karalystės pripažino teippat didelę senovybę[4]. Homėras rods nemeta jokios szviesos į tą dalyką, nės nerandame pas jį Lydų vardo; tacziaus yra manoma, kad Majonai, kurie pribuvo nuo Tmolių kalno Priamui[5] į pagelbą, reprezentuoja Lydijos žmones: pats Hėrodotas sako, kad Lydai isz paczių pradžių vadinosi Majonais.

Dynastija Atyadu Lydijoje. Seniausioji gadynė Lydų istorijos ne be reikalo tapė pavadinta per Volney ir Heeren "neisztikima bei pasakiszka". Gentkartės arba genėalogijos karalių czion, kaip kad pradinėse Graikų legendose, nėra kuomi kitu, kaip pramanyta eile teip vadinamų *heroes eponymi* tautos. Taip: Manės, Atys, Lydos, Ažys (Asies), Tyrsėnos, kurie tapė paminėti per Hėrodotą ir Dionyzą, o net Torybos arba Torrhėbos ir Adramytės, kurie randasi rasztuose Xantho Lydo, užima tą paczią vietą Lydijos istorijoje, kaip Hellėn, Pelasgos, Ion, Doros, Achajos ir Ajolos — istorijoje Graikų. Sztai jų pilna genėalogija, pagal Dionyzą[6]:

Zeus ir Terra

Manes + Kallirhoe, duktė Okėano.

Kotys + Halię, duktė Tyllaus.

Ažys (Asies) Atys + Kallithėa, duktė Chorajo.

Lydos Tyrsėnos.

Taigi Manės, pirmasai karalius po Zeus'o, gali buti drąsiai paskaitytas kaipo kėros eponymus Majonų, ar gal jis yra nė lyginant kaip Menes Aigypte, kurio sunumi buvęs Maneros, garsusis pramanytojas muzikos, Menu Indijoje, Minos Krėtoje, Menus Germanijoje, tiktai pirmasai žmogus (man, Mann ir tt.); Plutarchas[7] pamini Phrygų Manį. Atys[8] duoda savo vardą karaliszkajai szeimynai Atyadų, Lydos — Lydams, Ažys (Asiės)–sanszemiui Azijos, Tyrrhėnos — tolimiems Tyrrhėnams, Torhėbos arba Torybos — dalei Lydijos, kuri vadinosi Torrhėbija arba Torybija, galiaus Adramytės—Adramyttium'o miestui. Paminėtoji augszcziaus genėalogija duoda mums tiktai suprasti, kaip senovės žmonės manė apie tas karalių ypatas. Manės, pirmasai karalius, sunus Zeus'o ir Terros, apsiveda su Kallirhoe, dukterimi Okėano, ir tokiu budu pastoja tėvu Kotio. Kotys vėl, vienu tiktai laipsniu atsitolinęs nuo dieviszkumo, pasikakina jau žemiszka moterimi, ir veda Haliją, dukterį Tyllaus, ir susilaukia dvejetos sunų — Ažyo, kurs duoda vardą Azijai, bei Atio, kurs buvo įpėdiniu jo sosto. Atys apsiveda su Kallithėa, dukterimi Chorajo, ir esti tėvu Lydo bei Tyrsėno.

Teika, primegsta prie vardo Mėlės[9], kuriam pati pagimdžiusi ėsanti levą — o tą levą, palei patarmę Telmessėnų, nesziojo aplink Sardes, idant miestas pastotu neįimamas[10] — gal-but nemažiaus turi tiesą patekti į istoriją už aną sakmę, anot kurios didėji Etruskų tauta prasidėjusi ėsanti nuo kolionijos, kurią Tyrrhėnos, sunus Atio, nuvedė į Italiją isz tolimos Lydijos. Xanthos, tengymis istorikas, suvis neužsimena apie buseną Tyrrhėno, ir net pasipriesziną sakmei tuomi, kad vietą Tyrrhėno papildo kita ypata, vardu Torybos arba Torrhėbos, kurs, ažuot vesti kolionitus į Etruriją, pasiliko namie ir suteikė vardą tulam distriktui savo gimtinės[1]. Xanthos juk turėjo žinoti aną sakmę, kurią Hėrodotas sakosi ėsąs girdėjęs nuo nekurių Lydų[2], ir suprasti ją, kaipo be abejonės pats Hėrodotas suprato ją, skelbiant, jog nuo Lydų prasidėjusi ėsanti Etruskų tauta. Vienok skirtumas pilningas randasi terp tudviejų tautų kalboje, paprocziuose ir religijoje. Isztyrinėjimai Etruskų kalbos aiszkiai liudyja, jog ji savo ne-Pelasgiszkuose gaivaluose yra su visu *sui generis*, ir niekaip nesusimezga, ant kiek rodosi, su jokiomis tarmėmis Mažosios Azijos. Lydai-gi, kurie buvo kilę isz vienos szeimynos su Kariszkiais[3] — o tie vadinami buvę Lelegais[4]—, turėjo kalbėti kalbą, su visu artimą su kalba Pelasgų; ir dėlto sąmazgis Lydijos su Italija, jeigu koks buvo, turėjo įvykti per Pelasgiszkąjį, o ne per Italiszkąjį gaivalą populiacijoje.

Taip-gi galimu yra daigtu, kad — kaip Niebuhr mena[5]— czia randasi kitas, suvis kitoniszkas nesupratimas sakmės, kaip ją paprastai pasakoja. Sąmazgis veislių, kurį pirmapradinis mythas turėjo paaiszkinti, galėjo buti gentysta terp savos Pelasgų populiacijos Italijoje isz vienos pusės, ir Majonų, o ne Lydų, isz kitos pusės. Lydai galėjo buti, turbut ir buvo, atskira veislė nuo Majonų, kuriuos anie paveikė; ir mythas gal nurodyti ant bėgszto Majonų linkon vakarų, kada jų szalis tapė užimta per Lydus. Bet tuomet reikia atsiminti, kad Tyrrhėnos buvo tikru broliu Lydo, abudu sunus Atio ir Kallithėos; beje, abidvi genti, nors atskiros, bet vis-gi artimos gentystėje, gal-but taip arti viena kitai, kaip kad Graikų gentės Doriszkių bei Ioniszkių, prie kurių Xanthos, savo pasakojime, jiedvi prilygino[6]. Nėsa mes neturime matyti daugiaus tikrai istoriszkos teisybės ėsant pasakoje Xantho negu pasakoje Hėrodoto. Teipgi nereikia Xanthą sav aiszkinti mythiszku budu. Jis, mat, galėjo papasakoti kitą dalį teisybės, kuri buvo apleista Hėrodoto sakmėje. beje jog gadynėje, kada viena dalis Majonų danginosi vakarų linkon, kita jų dalis pasiliko Azijoje, ir, po vardu Torrhėbų, toliaus sav gyveno distrikte savo senoviszkos buveinės, kaip padonai savo Lydiszkųjų užkariautojų. Czion teip-gi Lydas ir Torrhėbos yra broliais. Užtaigi toks nesupratimas sakmės — jeigu jis yra nesupratimu—mažai ką ženklintų dėl minėtų tautų gentystos.

"Vienas ar du faktu ilgainiui, rodos, pasiaiszkina isz miglų ir pritemos anų tolimų gadynių; ir tie faiktai, rods, apima viską, ką galime pavadinti istoriszku padavimuose pirmosios dynastijos. Pirma, szalis Graikams žinoma po vardu Lydijos, buvo senovėje užimta per gentę atskirą, tacziaus ne visiszkai svetimą nuo Lydų, kuri vadinosi Majonais[7]. Toji gentė tapė užkariauta per Lydus, ir ar tai ji bėgo vakarų linkon per jures, ar tai pasidavė užkariautojams; arba gal, isz dalies pasidavė, o isz dalies pabėgo isz savo žemės. Antra, nuo laiko szito užkariavimo, arba visgi nuo labai ankstybų gadynių, Lydija buvo padalinta į du distriktu, Lydia Proper ir Torrhėbia, kuriuose dvi atskiri tarmi buvo sznekami, o tos tarmės skyrėsi viena nuo kitos teip, kaip tarmė Doriszkių nuo tarmės Ioniszkių Graikų. Labai yra galimu daigtu, kad Torrhėbai buvo liekana senesnės dar gentės, kuri stovėjo tokiame prietikyje prie gyventojų Tikrosios Lydijos (Lydija Proper), kokiame ėsti Valijonys prie Anglų, arba dar tikriaus, Norvėgai prie Szvedų[8].

Apie pastarąjį karalių isz szitos dynastijos, vardu Kambes, Kambles ar Kamblitas, pasakoja Xanthos, kad jo noras valgyti teip budavęs nenumalszomas, jog vieną naktį, per miegą, jis suvalgęs savą moterį: rytmetyje jis kitų liekanų nebeužtiko nuo jos kaip tiktai ranką, kuri dar buvo jo burnoje. Pats savo darbo persigandęs, jis iszsitraukė kardą ir nusižudė[9].

Dynastija Heraklydu (1229–724 m. pirm Kr. g.). Dynastija Hėraklydų jokiu budu negali rokuotiesi už istoriszką, ir daugių daugiausiai ji gali ženklinti, kad dynastija buvo Pelasgiszka arba naminė. Nėsa Hėrodotas perstato Hėraklydus buvus pirmiaus padonais Atyadų, kurie buvę suteikę aniems pasitikėjimo urėdus; anie-gi prisisavino vyriausią valdžią, lyginai kaip Majorai Palociaus (Major-Domai) prie Merovingiszkų karalių Prancuzijoje. Ir galiaus jie įgyja karalybą, ne per už kariavimą, bet per orakulę[10].

"Isz viso imant, reikia spręsti, kad įpatinga genėalogija—Hėraklės, Alkajos, Bėlos, Ninos, Agron—neturi jokio atomo teisybės nė ženklinimo, ir buvo nemitriu pramanymu kokio nors Lydo, palinkusio garbinti senovės karalius savo žemės, sumezgant juos

1) Herod. i. 7.

2) Ap. Euseb. "Chron. Can." i. 36.

3) Ig. C. Mueller'io "Fragmenta Historicorum Graecorum, vol. i. pp. 36–43.

4) Xanthus raszo, kad Lydų generolas įsteigęs ėsąs Askalon'ą (Fr. 23). kurs veszėjo laikuose Joszuos (Sudžios i. 18) – aplink 1500 m. pirm Kr. g.

5) Ilias, II., 864, 865.

6) Antig. Rom. I. 28.

7) De Is. c. 24.

8) Žodis Atys lyg mezgasi su atė (Etym. Magn. ad. voc. Atės: ep. Clem. Al. Cohort. ad. Gentes, p. 16).

9) Tasai Mėlės ėsąs buvęs terionu, ir dėlto tapęs nametas nuo sosto per tulą Moksą (Moxus), kurs pats valdžią paglemžė (Nicol. Damasc. Fr. 24).

10) Herod. I. 841: Nicol. Damasc. in Frag. Hist. Gr., vol. III., p. 371 ir 382.

1) Xanthos ap Dionys Hal. Atyos de paidas genesthai legei Lyrou kai Torybon, toytoys de merisamenoys tėn patroi an archėn, en Asiai katameinai amfoteroys, kai tois ethmesin hon ėrxan, ep ekeinon fėsi tethenai tas onomasias, legon hode apo Lydoy men ginotai Lydoi, apo de Tėryboy, Toryboi. Cp. Steph Byz'in voc Torhybos; Torrebos polis Lydias, apo Torrėboy toy Atyos.

2) I. 94. fasi de aytoi Lydoi.

3) Herod. I. 171.

4) Kares — to palaion eontes Mino katekovi kai kaleomenoi Leleges Herod. I. 171; ap. Strab. vii. p. 445.

5) Hist. of Roma, vol. I. p. 103.

6) Xanthos ap. Dionys. Hal.: toyton (sc Lydon kai Torybon) hė glossa oligon paraperei, kai nyn eti syloysin allėloys rėmata oyk oliga, hosper Iones kai Dorieis.

7) Cp. Homėro Ilias, II 864–867:

Mėlosin ay Mesthlės te kai Antifos hėgėsasthėn,
hyie Talaimeneos, to Gygaiė teke limnė,
hoi kai Mėlonas ėgon hypo Tmoloi gėgaotas.

8) Rawlinson, Hist. of Herodotus, I. p. 344.

9) Athenaeus, X. 8 p. 17.

10) Herod. I. 7. para toyton de Hėrakleiai epitrafthentes eschon tėn archėn ek theoproploy.

(Toliaus bus.)

Susitikimas žemės su Bielo komėta.

Pagarsėjęs nelaimių pranaszas, Falb, sawo kas metą iszleistoj knigoj apie pawojingas,reiszkiancziasnelaimes diena, apgarsino kaipo pawojingiausią szį metą dieną 13 Lapkriczio, kadangi tą dieną musų žemė susitiks su kometa Bielo. Žinia ta įbaugino gana lengwatikius, prie bauginimo žmonių prisideda ir jieszkanti sensacijos laikraszczių reporteriai garsindami net, kad tą dieną ateis swieto pabaiga, minėta kometa buk turėsiantisznaikyti gywybę ant žemės, jeigu ne iszardys wisai wisos žemės. Apie tą newa pawojų musų žemei, kuris turi atoiti 13 d. Lapkriczio szių metų, Berlyno kariszkoj akademijoj laikė praneszimą uniwersiteto docentas Jens Lutzen. Kalbėtojas pripažino pagarsinimą Falbo už teisingą; musų žemė laike terp 12 ir 13 d. Lapkriczio isz tikro susitiks su Bielo kometa, bet isz tokio susitikimo ne žemę laukia nelaimės tikt kometą, kuri drysta užstoti kelią žemei. Fatsai Falb, sawo paraszytoj knigoj apie dangiszkus swietus, seniaus iszleistoj, pripažįsta, kad žemė jau ne kartą susitikti turėjo su kometoms, bet apie tai žmonės nieko nežinojo, to susitikimo wisai nepajuto, jeigu susitikimas iszpuolė naktyj, tai galėjo užtėmyti wien daugybę puolancziu žwaigždžių. Kometos prie susitikimo su žeme nieko jai pikto padaryti ne gal, kadangi jos susideda isz teip praskiestos medegos, kad per jas ant dangaus matyti wisos augszcziaus ėsanczios žwaigždės, nors jas nuo musų akių uždengia net menkas isz garų pasidaręs debesėlis. Pati Bielo kometa tapo pirmiausiai užtėmyta 1826 m. ir prie kiekwieno tolesnio pasirodymo ji iszrodė kitokia, ėjo wis mažyn, ant sawo kelio žudė dalimis sawo medegą; paskutiniame gi deszimtmetyj jau jos nieks ne galėjo užtėmyti, matomai ji ant sawo kelio barstė wis sawo medegą teip, kad kas dar jos pasiliko, to jau ne galima matyti. Per tokias su tirszcziaus iszbarstyta medega wietas dangaus ruimuose musų žemė pereina widutiniszkai po 3 kartus per szimtmetį; sziame szimtmetyj tas atsitiko 1833,1866 ir atsitiks 13 d. Lapkriczio 1899 m. Kaip kitais czia paminėtais metais, teip ir szimet toje dienoje matysime tikt daugybę puolancziu žwaigždžiu wisai teip, kaip tai buwo 1833 ir 1866 m. Mokslinczius Humboldt ir jo asistentas 1833 m. į wieną tikt walandą suskaitė 25000 nupuolusių žwaigždžių. Kiekwieną kartą, kada tikt matote puolanczią žwaigždę, buwa panaszus perėjimas žemės per kometų kelią, kurios paliko czia dalį medegos, tikt ne wisur jos yra teip daug kaip tai bus 13 d. Lapkriczio, kurią tai dieną tuli sensacijų garsintojai apreiszkė kaipo pabaigą gywybės ant musų žemės. Puolanczios žwaigždės yra tai dulkės, kurios nieko pikto ne gali padaryti; rods terp jų gali pasitaikyti ir didesni szmotai, arba teip wadinami meteorai arba puolanti isz dangaus akmens. Toks nupuolęs akmuo rods gali žmogų arba gywulį užmuszti, bet ant to reikia,kad jis į žmogų pataikytų. Ir to wienok nėra reikalo baugintiesi, kadangi iki sziol surinktos statistiszkos žinios parodo,kad per szimtmetį nupuolę isz dangaus akmens pataiko wos į wieną žmogų. Taigi isz to wisko aiszku, kad nors 13 d. Lapkriczio ateis musų žemei susitikti su Bielo kometa, bet tas susitikimas ne gal nieko pikto padaryti, ne daug bus tokių, kurie žinos, kad tą dieną atsėjo žemei susimuszti su kitu dangiszku kunu.

Wietines Žinios.

—o—

— 32 m. weżėjas Otto Kash, gywenantis po nr.27 Churchill st. krowė isz geležinkelio wagonų atgabentą szieną, bet budamas ant wirszaus szieno, paslydo ir nupuolė ant žemės galwa žemyn, susiskaldė kaukalį ir atliko ant wietos.

— Chicagos paczto wirszinįkui sziuom tarpu nepasisekė priwersti paczto urėdninkus įsitaisyti uniformus, kurie mat jam labai patiko. Priesz jo reikalawimą protestawo ne tikt urėdnįkai, bet peikė jį smarkiai ir laikraszcziai. Dabar jau paczto wirszininkas pagarsino laikraszcziuose, kad atsiima atgal sawo prisakymą.

— Chicagos policija, ant kertės Noble st. ir Fox Place užtiko olą, kurioje susirinkdawo jauni 12—14 metų plėszikai. Olą waikai pats sau iszsikasė, czia turėtu dawo sawo susirinkimus ir krauwę pawogtų daiktų, ypacz gi popierosų, teipogi skaitinyczią niekiausios wertės amerikoniszkų pasakų. Detektywai, iszgirdę balsą isz po žemės, įėjo į olą ir rado 12 waikų, kurie, už kokį ten nusidėjimą, stengėsi nubausti wieną isz sawo sanarių. Wisokių wogtų daiktų, kaip antai cigarų, auksinių daiktų, laikrodėlių ir tt. buwo czia mažiausiai už 400 dol. Jauni plėszikai tapo suaresztuoti, terp jų daugiausiai buwo lenkų.

— 29 metų czekė, Berta Viejan, gywenanti po nr. 334 N. May st. apskundė sawo wientautį, Joną Sawtik, gywenantį po nr. 32 Will st. Mergina sako, kad Sawtik žadėjo su ja apsiwesti 15 d. Sausio szių metų ir ne tikt pažadėjimo neiszpildė, bet kaip dabar dažinojo, nori apsiwesti su kita jaunesne mergina. Už neužlaikymą žodžio reikalauja 10000 dol. nuo sawo numylėtinio. Su tiek pinigų ji, žinoma, galėtų greitai gauti kitą wyrą. Swatkui ji wienok žada dowanoti nusidėjimą, jeigu tasai ims ją už paczią. Kaip ta prowa pasibaigs, dar nežinia, sudžia nusprendimo neiszdawė ir wargiai bo pripažįs tiek, kiek mergina gauti nori.

— Užstojus szalcziams, daugybė nėturinczių gywenimų beturczių, kurie pirmiaus nakwodawo kur nors apleistų namų kelnorėse, dabar priwersti jieszkoti nakwynės ant policijų stacijų. Czia kas nakt dabar susirenka ant nakwynės tokia daugybė žmonių, kad net sunku wisus patalpinti. Pereito utarnįko naktyj ant Maxwell stacijos nakwojo 115 žmonių, ant Harrison 50, ant Stanton av. 65 ir tt. Skaitius jieszkanczių nakwynės ant policijos stacijų kas dieną didinasi, jeigu szalcziai trauksis ilgiaus, negalima bus patalpinti wisų neturinczių namų. Mat Chicagoj daugiaus yra neturinczių pastogės warguolių negu pralo busių milijonierių.

Draugysczių Reikalai

Nedelioj, 5 Wasario, 1 walandą po pietų, salėje K. Liaudanskio, 3301 S. Morgan St., Draugystė Simano Daukanto laikys sawo menesinį susirinkmą, ant kurio wisi sanariai szios Draugystės yra kwiecziami pributi.

Su guodone, ADMINISTRACIJA.

Chicago, Ill., Draugystė Liuosybės laikys sawo mėnesinį susirinkimą, salėj L. Ažuko, 33rd ir Auburn Ave., nedelioj, tuojaus po 12 walandai widurdienio, 5 d. Wasario, 1899 m. ant kurio bus apswarstomi labai swarbus dalykai ir nauji užmanymai. Deltogi kiekwienas sanarys priwalo ant szio susirinkimo pributi. Teipgi yra užpraszomi dori lietuwiai ant prisiraszymo. Įstojimo mokestis dar $1,00.

Su guodone,
A. Rudauskas, Sekr.
3252 So. Morgan St.

Subatoj, 4 Wasario, 8 walandą wakare, salėje Liaudanskio, 3301 S. Morgan st., Liet. Republ. Susiwienyjimas laikys sawo metinį susirinkimą, ant kurio bus rinkta nauja administracija ir apswarstyti kiti swarbus reikalai. Dėlto delegatai isz wisų lietuwiszkų kliubų yra kwiecziami pributi.

J. JAUKSZTIS, sekr.

Lietuwiszkas Teatras.

Lietuwiszkas teatras, "Gywenimas Sz.Jurgio laike wieszpatawimo ciecoriaus Deoklecijono," surengtas Draugystės Sz. Mateuszo bus atgrajitas 2 aktuose, nedėlioj,12 Wasario, 1899. Sz. Jurgio parapijos salėje, ant 33 st. ir Auburn ave., Chicagoje. Prasidės 6½ wal. wakare. Salė atsidarys 4½ wal. po pietų. Po teatrui bus balius. Szirdingai užkwieczia wisus lietuwius ir lietuwaites atsilankyti ant musų pirmutinio teatro.

Su guodone,
DR-TE SZ. MATEUSZO.
(10-2)

Maskarados Balius.

Subatoj, 4 Wasario, sawo salėj, darau ant pasilinksminimo maskarados balių, ant kurio užpraszau waikinus ir merginas atsilankyti apsirėdžiusius maskaradiszkuose parėduose. Bus duoti 3 "prizes" kurie atsižymės juo kingiausiuose parėduose, tie iszlaimės sziuos "prizus". Balius prasidės 5 walandą wakare. Užpraszau wisus. Su guodone,

L. AŽUKAS,
3301 Auburn av., Chicago, Ill.
(3-2)

Balius! Balius!

Lawrence, Mass. Subatoj, 4 wasario, Ford Brothers salėje, nauja parapija szw. Franciszkaus Serap. turės balių ant naudos sawo bažnyczios. Bus puiki muzika, szokiai ir gražus pasilinksminimas. Dėlto užpraszo wisus lietuwius ir lietuwaites, wietinius ir aplinkinius, kuoskaitlingiausiai susirinkti. Balius prasidės 4 wal. po pietų. Įženga wyrams 25c. Moterims ir merginoms dykai.

Su guodon,
Lawrenco Parapija.

Balius! Balius!

Algirdo pasilinksminimo Kliubas isz Melrose Pack, Ill. rengia antrą balių ant nedėlios, 12 d. Wasario, "Arbeiter" salėje 368—373 W. 12th St., arti Blue Island av. Prasidės 5 wal. wakare. Grajys pirmos kliasos muzika. Už geriausią atsižymėjimą szokyje "walciaus" aplaikys 4 auksinius medelius, už geriausią atsižymėjimą szokyje "Cake Walk" aplaikys 2 medaliu. Įženga ant baliaus wyrui su pana 25c. Szirdingai wisus lietuwius ir lietuwaites užkwieczia atsilankyti.

Su guodone, ALGIRDO KLIUBAS.
(28 d. ir 28 p.)

Paduodu dėl žinios lietuwiams, kad dabar gawau isz fabriko naujų ir labai gražių popierų ir pawinczewonių su gražiomis kwietkomis, kurių tuzinas kasztuoja 25c., o 5 tuzinai $1.00. Už szitokias prekes parduosiu tik per 30 dienų, paskui tuzinas kasztuos 35c. ir 40c. Pasiskubinkit pirkti pakol pigu. 25c. galit prisiųsti pacztinėmis markėmis. Adresuokit:

W. Kudarauskas,
Box 234, Lawrence, Mass.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo kaimynų: Bernoto Petraiczio ir Antano Kaminsko, abu isz Kauno gub., Raseinių paw., Tauragės wol., pirmiau gyweno Chicagoj. Jie patys ar kas kitas teiksis daneszti žinią ant adreso:

Mike Naujoks,
514 Church st. Wilmington, Del.
(3-2)

Pajieszkau sawo draugo Franciszkaus Liekio, Kauno gub., Raseinių paw., Watszgirių kalmo, pirmiau gyweno Guzickfull. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Anton Petraitis
201 Stroud st., Wilmington, Del.
(3-2)

Pajiezkau sawo draugo Gaudanto Waiszwilos. Gyweno Baltimoreje ir pereitus metus iszwažewo į Pittsburgą. Jis pats ar kas kitas teiksis duot žinią ant adreso:

Stan. Czaluszka,
915 E. Pratt st., Baltimore, Md.

Pajieszkau sawo brolio Adomo Masilionio, Suwalku gub., Seinų paw., Szwentažeriogm. kaimo Janenų. Jis pats ar kas kitas teiksis duot žinią ant adreso:

Simon Masilionis,
Box 66, Albert, W. Va.

Pajieszkau sawo pusbrolio, Jurgio Bieliausko ir draugo Juozo Maczlansko, abu Kauno gub. Turiu swarbų reikalą. Jie patys, ar kas kitas, teiksis duoti žinią ant adreso:

Wincent Bieliauskas
Box 94, Allenport, Pa.

Pajieszkau sawo brolio, Wladislowo Andrejausko, Kauno gub., Telszių paw., Warnių parapijos. Pirmiaus gyweno Allegheny City, Pa. Jis pats, ar kas kitas, teiksis paduoti jo adresą, už ką busiu dekingas. Mano adresas:

Steponas Andrejauskas,
106 rekin st., Waukegan, Ill.
(10-2)

Pajieszkau Domininko ir J. Knistautų, Kauno gub., Telszių paw., Twerių parapijos. Pirmiau gyweno Philadelphijoj. Teiksis atsiszaukti ant adreso:

S. Pareigis,
Box 363. Randolph, Mass.

Knigu Kataliogas.

Knygos Dwasiszkos intalpos.

Apie Malda kaipo rakta in dangu	10c
Apiankimas SS. Sakramento	15c
Draugija del iszliuosawimimo duszia isz czyszcziaus	5c
Ewangelijos, drauge lietuwiszkos ir lenkiszkos ant kožnos nedelos ir szwentes	75c
Filotea arba kelias in maldinga gywenima	50c
Garsas ape balsybia sudo Diewo "	25c
Gydyklos no balmes smerties	25c
Gywenimai szw. Diewo ir III zokonas sz. Franciszkaus	20c
Gywenimas szwento Benedikto "	10c
Gywenimas szwencz. Marijos Panos "	20c
Gywenimai wisu Szwentu ant kožnos dienos 5 dideles knygos, kožna po "	65c
Tie patys gywenimai Szwentuju drutai apdaryti, wisos 5 dalys wienoje knygoje, ant nugaros užwardinimai atspausti aukso litaromis	$4.25
Griesznykas sugražytas ant gero kelio per Jezusa Pona " "	10c
Girtybe, bjaurybe ir sunkybe to grieko "	15c
Iszganingi dumojimai apie Sopulius Szw. Marijos Panos	20c
Istorija seno ir nauio istatimo su abrozeiais	15c
Istorija seno istatimo no pat sutwerimo pasaules iki užgimimo Kristaus	25c
Kas yra griekas? labai naudinga knygele	15c
Kalba ape Kataliku tikejima	15c
Kaip apespakajitie sumlanija "	15c
Kanczia W. Jezaus arba Gawenios knygele	20c
Kasdienines Maldos	5c
Meno Szw. Marijos Panos	30c
Mokslas Rymo Kataliku. Kiekwienas žmogus, norintis wadintis tikru Rymo-Kataliku, priwalo perskaityti szia knygele, idant supraszytu kas tai yra katalikyste, kurios jis warda nesziojа	40c
Misija. Yra tai dwasiszkas mokslas apie tikejima iszimtas isz Raszto Szw. ir žodžiu paties Kristaus	25c
Nekaltybe augsztybe ir grožybe tos dorybes	20c
Pamokslai apie žuda Diewo " "	15c
Perspejimas apie szwenta tikejima "	10c
Pamokslai ant didžiuju metiniu szwencziu ir didžiosios nedelos	50c
Stacijos arba Kalwarija	10c
Stebukiai Diewo Szw. Sakramente, daug nabažnu szwentu skaitymu	40c
Szkala pawargeliu siratu ir daugel kitu naudingu žinniu	15c
Tajemnyczios Gywojo Ražanczinius, 15 tajemnyczu pundukyje	15c
Tiesos žodžiai apie pamatinius tikejimo dalykus naudingus del mokytu ir nemokytu	35c
Trumpos Katalikiszkos Katekizmos	15c
Trumpos Katekizmos pagal kuniga Pilkauska	15c
Trumpi pamokinimai ir rodos iszimtos isz knygu kun. K. Antanawiczius	10c
Wartai daugaus "	15c
Wadowas aplankanczių kanczia Wieszpaties Jezuso Kristuso "	15c
Wadowas in dangu "	40c

Knigos swietiszkos intalpos.

Abecesa gerausse mokintuwe del waiku	20c.
Amžiaus galas Ponsko Piloto, kuris buwo sudėe Wieszpaties Jezaus	5c
ANDERSONO PASAKOS. Wienoje knygeleje 10 gražiu pasakaleziu	15c
Amerika Pirtyje Komedija del teatro	10c.
Anegdotai iszsitarimai ir patarles isz gywenimo senowes Grekonu bei Rymionu " "	10c
Apieka Diewo, pasaka	$1.00
Aliute dukte kunigaikszeczio Kerniaus, nauja ir graži pasaka	10c
Apie kalbu pradžia ir tikros rodos del apsisaugojimo nuo neprietelių wedancziu isz tikro ir iszganingo tikejimo kelio in prapultv. Czia raszėjas narodo kurios yra seniausios ant swieto kalbos, nuo ko jos pacina, narodo kad lietuwiszka kalba yra seniausia ir kad turi daugiausiai neprietelių, kurie stengiasi ją isznaikinti; ant galo paduoda rodas kaip nuo tu neprietelių apsisaugoti	10c
Arielka yra nuodai pacinanti isz girtybes. Czia apraszo kas yra arielka, kaip ji kenkia žmogui, parodyta su keturiais abrozeliais žmogaus pilwo kokios isz girtybes ligos pastoja ir paduotos rodos kaip nuo to galima iszsigydyti	30c.
Anima Vilis, naujausia ir geriausia pasaka, kurial skaitytojas atsidžiaugt negales	75c
Birutes dainos " "	10c
Budai gydymo. Daktariszka knyga	40c
Diewaitis, apysaka szios gadynes. Yra tai graži ausia pasaka, kurios lietuwiai da niekad negirdėjo. Preke " " "	$1.00
Dainu skrynele " "	20c.
"Dirwa" medega S. Daukanto bijografijai (gywenimui). Yra tai naujause knigele ir labai akywa, kurioje apraszytas gywenimas Simanobaukšnoto nuo pat kudikystes iki jo smerties: kaip augo, kur mokinosi, ką welke ir tt. Prie to ir jo fotografija patalpinta. Apart to knigeleje randasi daug dainu ir kitu grazu straipsniu Preke	50c
Etnologiszkos smulkmenos	25c
Egle žalezinu karaliene ir iszgriowimas Kauno pilis 1362 m., du pulkus dramai paraszyti Aleksandro Guduczio	25c
Genu Dede. Graži pasaka isz sziandieninio Lietuwiu padejimo	10c
Gywenimas Stepo Raudnosio pasakos	15c
Gywenimas Genawaites (Genowefos). Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuwiai jau daug kartu girdeja yra	50c
Istorija Europos su mapoms	50c
Istorija gražios Katrukos " "	10c
Istorija isz laiko Francuzu wainos atsitikusios Afrikoje	30c
Istorija gražios Magelenos	15c
Istorija septyniu Mokytoju "	50c
Istorija arba apsakymas apie Lietuwos praeiga. Parasze Zanawykas	40c
Iszganimas wargdienio. Knigele pamokinanti kaip pagerint sawo gywenima	25c.
Intekme Socijaliistiszku sanlygu ant wisu kulturos szaku. Geri pamokinimai darbininkams kaip pagerint sawo buwi	15c
Juozupas Kohiuszewskis, arba kankinimas Unijotu po waldžia maskoliaus	50c
Juokingas pasakojimas apie Szaltabuzius ir du gražus straipsniai isz ukinikystes	5c
Ka darytie, kad butume sweiki ir ilgai gywentume	10c
Kankles, lietuwiszkos dainos su natomis, sutalsytos ant 4 balsu, del wyru "	25c
Kaip igytie pinigus ir turta "	10c
Kaip apsiginti nuo koleros ir kiti naudingi skaitymai	10c
Kas teisybe tai nemelas puikios apysakelės isz lietuwiu gywenimo "	15c
Kristijonas Duonelaitis " "	10c
Kas yra, o kas bus " "	10c
Krumpliu Jonas pasaka " "	10c
Keletas žodžiu apie lietuwius ir naudingi pamokinimai del Lietuwos žmonių. Pusl. 64	10c
Kabklas talpinantis sawyje wisokius užminimus ir ant ju reikalaujanti atsakymai.	10c
Kelios istoriszkos dainos. Gražios ir swarbios apie Lietuwos praeitia, jos lietuwiszkus kunigaikszczius, Kražiu skerdynes ir tt	10c
Keisautis, tragedija 5 aktose del teatru	20c
Keletas žodžiu apie Rymo popiežiaus neklaidinguma	10c
Keletas rasztu apie Kražiu, paraszyta D. Butkeraiczio. Aiszkiai apraszo pjowyne Kražiuose, kaip tas wiskas atsitiko, kiek ir koki žmones buwo areszituoti, kiek sužeistu, kiek užmusztu, kiek nusudytu ir tt	15c
Lengwas budas pacziam per sawes pramoktie raszytie, del nemokanczių	10c
Lietuwiszkos dainos isz wisur surinktos, apie keturi szimtai dainu "	$2.00
Lietuwiszkas szniupinis "	5c
Lietuwiszki Rasztai ir Rasztinykai	50c
Lietuwos Kankles, nauju dainu knygele turinti 72 dainas, "	15c.
Lietuwnyku bei Lietuwos nusidawimai, wokiszkoms litaroms	35c
Lietuwos Istorija, paraszyta S. Daukanto,dwi dideles knygos, kožna po $1.50, sykiu ab	$3.00
Lietuwos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti Diewo dowana, isz kurios galima iszmokti geral wirti walgius ir atsakancziai westi kukne	20c
Lietuwystes praeitis, dabartis ir ateitis	25c
Lietuwos Tewynes Dainos, paraszytos kn. Autaušo Wienožinsko. Labai gražios dainos	20c
Lietuwiai amžiu gludumuose Czia talpinasi tyrinejimai apie lietuwius, ju paejima, ir kalba nuo seniausiu amžiu. Knigele werta yra perskaitymo kiekwienam lietuwiui	10c
Lituwini i Polacy. Lenkiszkoje kalboje. Iszrodo ka gero ar blogo lenkai lietuwiams padare ir ar turime su lenkais laikytis ar nuo ju szalintis	10c
Medejo pasakojimas. Szi knygele yra naudinga kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo atsitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimua krasztus swieto. Yra tai akywas ir pamokinantis apsakymas su trimis abrozeliais	10c
Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka bažnyczia. Iszrodymas kaip maskoliai persekioja, kankina ir naikina lietuwius ir ju bažnyczias	10c
Musu muzikelis iszduotas ant naudos Lietuwos Ukinykams. Czia randasi trumpai apsakyta Lietuwos tautiszkas kilimas. Po tam rodos ukinykams prie gero wedimo ukinykystes, ir keletas pasakaleziu	10c
Medega musu tautiszkai walstinykystai. Szioje knigoje apraszo wisas ligas, ju wardus kokiais jas wadina Kauniecziai ir Suwalkieziai, tepgi apraszo kokeis waistais prasti žmones jas gydo. Preke	40c
Muzikelis del brolių Lietuwiu per sz. Dzidoriaus Draugyste. Czia yra daug gražiu ir mokslinczku pasakeliu ir dainu	15c
Namelis pusteinyko " "	75c
Negirdetas dalktas ir geros rodos musu moterelems "	5c
Nedorybe Rymo Ciecorians, istorija isz laiko ponawojimo Nerono	80c
Nesiprieszyk. Komedija grajyjama teatruose	10c
Orleano Mergele, tragedija penkiuose aktuose su inženga, iszleista Tewynes Myletoju Dr-tes. Yra tai pulkiause tragedija grajyjama teatruose, pirma syk iszwersta ant lietuwiszkos kalbos per Winca Kargės	25c
Pawargelo ir kaip gywena Kynai (China). Yra labai akywos pasakaites	10c
Paskutines miszios,apysaka	15c
Padejimas Lietuwiu tautos Rusu wieszpatystej (socijaliszkos pieszynis)	35c
Pajudinkime wyra žemę. Labai graži pasaka	25c
Padejimas lietuwiu tautos rusu wieszpatystej (socijaliogiszkas pieszinys)	35c
Pataries ir dainos	10c
Petro Armino rasztai. Knygele turinti 5j pulklu dainu	10c
Praeite Vilniaus. Apraszo nuo pat pradžiu užsidejimo miesto Wilniaus, koki jame kliosztorial buwo, koki lietuwiszki kunigaikszczial gyweno, kokios kares jy aplanke ir daugybe kitu akywu Lietuwos atsitikimu	10c
Pawogti arkliai ir Mendelis Didgalwis Dwi gražios pasakeles "	10c
Pasaka apie Jona Twardauocka garu burtinyka ir jodarbus sykiu su apraszymais apie burtius. Puslapiu 158. Preke	25c
Pamokinanti apraszymai isz gywenimo žmoniu ir wisokios rodos	15c
Pradžemokslis Rankos Raszto del norinczių iszmoktie gražiai raszytie	10c.
Pradinis mokslas angliszkos kalbos	75c
Pasakojimas Antano Tretininko " "	25c
Pulkus apraszymas apie Lietuwa	$1,00
Pawasario Balsai, naujausiu dainu knygele, turinti 48 puikias daineles ir Libreto 4 aktuose	15c
Pirmutinis degtines warytojas, komedija	10c
Plunksnos abrozeliai. Szeszios naujos,labai gražios pasakos	20c
Pajauta Lizdeikos dukte arba Lietuwa XIV szimtmetyje, labai graži pasaka	75c
Rinalda Rinaldinas " " "	$1.50
Rutu Lapeliai naujausios dainos wokiszkoms litaroms	15c
Rankwedis senowiszkos istorijos. Czia talpinasi apraszymai Egipto, Babilionijos, Fenicijos, Persijos, Judeos, Indijos ir Kino, pagal ju seniausius amžius. Yra labai akywa istorija, wellnama kiekwienam ja perskaityti.	50c
Rodos motinoms apie auginima žindancziu kudikiu	10c
Spasabas greito iszsimokinimo angliszkos kalbos ne apdarytas "	$1.00
o apdarytas	$1.25
Senoves apraszymas apie Duktery Filypo Karelwio	50c
Surinkti tkarbai. Apraszymai isz pabaigos 18 amžiaus, dwi puikios pasakos	$1.00.
Sumiszimas arba baime turi dideles akis. Tikra teisybe isz Suwolku gubernijos	15c
Talmudas žydu "	10c
Tamoszius besotis, juokinga pasaka	5c.
Terp skausmu in garbia. Naujausios dainos	20c
Trumpa senowes Lietuwiu Istorija "	10c
Trumpa lietuwiszka Geografija paraszyta kunigo Žebrio	15c
Tikyba ar Mokslas. Knyga del tyrinejancziu tikyba pasirement ant mokslo	50c
Waito pirszlyste. Komedija del teatro	15c
Weselijos arba pagirenu gobtuwes	20c
Wirszinykai. Margas pawelkelelis. Labai graži pasaka apie wirszinykus (uredinykus) Lietuwoje	15c
Žodynas keturiose kalbose: lietuwiszkai, latwiszkai, lenkiszkai ir ruskai. Yra geriause knyga del norinczių iszmokti lenkiszkos, ruskos arba latwiszkos kalbos	$2.00
Žiponas bei Žipone ir auksingumas bei sidabringumas lietuwiszku dainu. Yra tai mokslisz kas iszwaižiojimas apie paejima lietuwiszkos kalbos	25c
Žentas del Parodos. Komedija 1 akto, kuria grajyja teatruose	15c

Knygos musu locnos spaustuwes.

Akywi Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ju gerai nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudingause knygele ant swieto del dasižinojimo isz ko darosi žalbal, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi	30c
Aritmetika. Kniga del iszsimokinimo rokundu	25c
HYGIENA, arba mokslas apie užlaikym sweikatos. Szita knygele priwalo rastis kiekwienuose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugot nuo tukstancziu wisokiu ligu, pataikys užlaikyti czieltybeje sawo sweikatą, pailginti sawo amži ir makes užauginti sweikais ir twirtais sawo waikelius. Preke	35c.
Istorija Suwienytu Walstiju Szlaurines Ameriko. Apraszo kaip Koliumbas atradė Ameriką, koki czia tada žmones gyweno, koki žmones pirmiausiai isz Europos pradejo wažiuoti in Amerika, kokios kares buwo, už ka karewo ir kokiuose metuose; kiek prezidentu buwo, koki ir kiek kuris gero padare del szios žemes. O ant pat galo talpinasi Konstitucija Suwienytu Walstiju, kuri yra reikalingiausiu dalyku del perskaitymo kiekwienam žmogui szioje Amerikos žemeje gywenancziam. Turi puslapiu 364. Preke	$1.00
Ta pati drucziai apdaryta	$1.25
Kražiu Skerdyne. Apraszo ana baisu atsitikima kada 1863 m. maskoliai užpuole ant bažnyczios miestelyje Kražiu, muze, szaude ir pjowe nekaltus žmonis, iszgriowe altorius ir užpeczetijo bažnyczia. Aiszkiausiai apraszo ta wisa atsitikima	15c
Lementorius Lietuwiszkas su poterisis, katekizmais ir mistranturu	10c
Mokslas apie žemę ir kitus swietus, ju buvy ir pabaiga. Apraszo kas yra žeme, ies ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukosi; kas yra saule, žwaigždes, menulis; kaip toli in ir kitas žwaigždes; kas yra planetos, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Su 30 astronomiszku abrozeliu, turinti 225 puslaptus. Yra tai wienatine knyga, isz kurios tikrai žmogus gali apiszwiesti	75c.
Ta pati apdaryta	$1.00.
NAUJAUSIS LIETUWISZKAS SAPNINYKAS, surinktas isz daugel swetimtautiszku sapninyku ir suredytas pagal tikra Persiszkal Egiptiszka sapninyka.—su 310 aiszkiu abrozeliu,—su apraszymu planetu ir pasiapeziu, kokias senowes žmones wartojo del inspejimo ateites.—Geriausei iszguldo wisokius sapnus, koki tik žmogui prisapnuoti gali	50c
Apdarytas	60c
Olitypa, apysaka isz laiko terpsawiszkos kares Indijonu Amerikos	25c
Puiki istorija ape Kantria Alana, kuri per 22 metus walkszcziodama po swieta, daugybia bedu ir wargu kantrei iszkentejo	20c
Trumpa Geografija. Sutaise Neris. Trumpai ir suprantamai apraszo wisas 5 dalis swieto. Su 74 paweikselliais: mapu, žmoniu, gywuliu ir medžiu. Tinkamiuse geografija warkams in prading mokslaing	25c
Rankwedis Gromatu raszymui. Yra labai naudinga knygele, kuri mokina kaip reik raszytie gromatas in: pažystamus, prietelius, giminias, mylimaisias ir užsimuosius priesz apsiwedima, in ponus, kunigus, wyskupus ir kitas auksztai pastatytas ypatas. Paswelkinimai (pawinczewones) ant Nauju Metu, dienoje warduwiu, užgimimo ir kituose swarbiuose atsitikimuose. Preke	50c.
ROBINSONAS KRUZIUS, moraliszka apysaka del jaunumenes	25c

J. WEINSTEIN,
pigiausei parsamdo karietas ant weselių, krikszti nų ir pagrabų.
250 W. 14th Street,
Telefonas Canal 450.

"Kosciuszko Pharmacy"
(LIETUWISZKA APTIEKA)
162 W. Chicago Av., CHICAGO.

Paduodam del žinios wisiems lietuwiams jog nuo szios dienos p. Andrius L. Greiczunas liekasi wyriausiu aptiekoriumi musų aptiekos kuri randasi po nr. 162 W. Chicago av., Chicago, Ill., po wardu "Kosciuszko Pharmacy". Turim geriausias gydyklas nuo wisokiu ligų. Parsigabenom wisokias žoles, žiedus, szaknis isz Europos ir Lietuwos.—Ant pareikalawimo wisada turime pagatawoja waistus pagal geriausių ir garsingiausių daktarų receptus kaipo tai:
1. Nuo galwos skaudėjimo.
2. Nuo reumatismo.
3. Nuo kosulio.
4. Nuo kirminų.
5. Nuo užkietėjimo widurių.
6. Nuo patrukimo.
7. Nuo skaudėjimo kauluose.
8. Nuo szaszų ir wisokių iszberimų ant skuros ir daugel kitokių Liekarstu, kurių czia dėl stokos wietos nepaduodame. Galite gauti tikt musų aptiekoja.

Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems sawo ligą, duodam rodą ir prisiuncziame gydyklas per paczią arba per expresą. Raszantiems ir norintiems gauti rodas turite įdėti szimtą adresą kitaip atsakymo ne gausite.

Musų aptiekoja randasi keletas daktarų, o daktaras M. F. Božinczius isz seno krajaus, tikras Lietuvis ir geras tautietis, wisada gatawas jums ant patarnawimo.

Su guodone,
Kosciuszko Pharmacy
162 W. Chicago Av.,
Chicago, Ill.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.
POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA 1894

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziau paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Lietuwiszka Aptieka,
257 Hanover St., Boston, Mass.
Pilna wisokiu aptiekoriszku taworų czionykszczių ir užrubežiniu.
Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.
Aptiekoje galima susikalbėt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.
257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

LIETUWIU DAKTARAS
MARJA DOWIATT,
Kauno gub. Szauliu pawiete
838 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.
Telefonas: Canal 78.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

Attorney Beckermanas,
ADWOKATAS.
Geriausei iszprowoja wisokias prowas wisokiuose suduose, kaipo civiliszkuose teip ir kriminaliszkuose. Persenėjusias ir užwilktas prowas atjieszko ir daweda prie greitesnio termino.
397 W. 14th St.,
CHICAGO, ILLINOIS

P. K. BRUCHAS,
užlaiko didelę
Krautuwe
Laikrodžių, Laikrodėlių, Žiedų, Spilkų ir tt.
Szliubinius Žiedus
padaro ant orderio už pigiause prekę.
954 33rd St., Chicago, Ill

Ar Tawo peczius reikalai pataisymo?
Jeiga teip, tai pirk wisus reikalingus prie pecziaus daiktus pas
**Outlet